

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

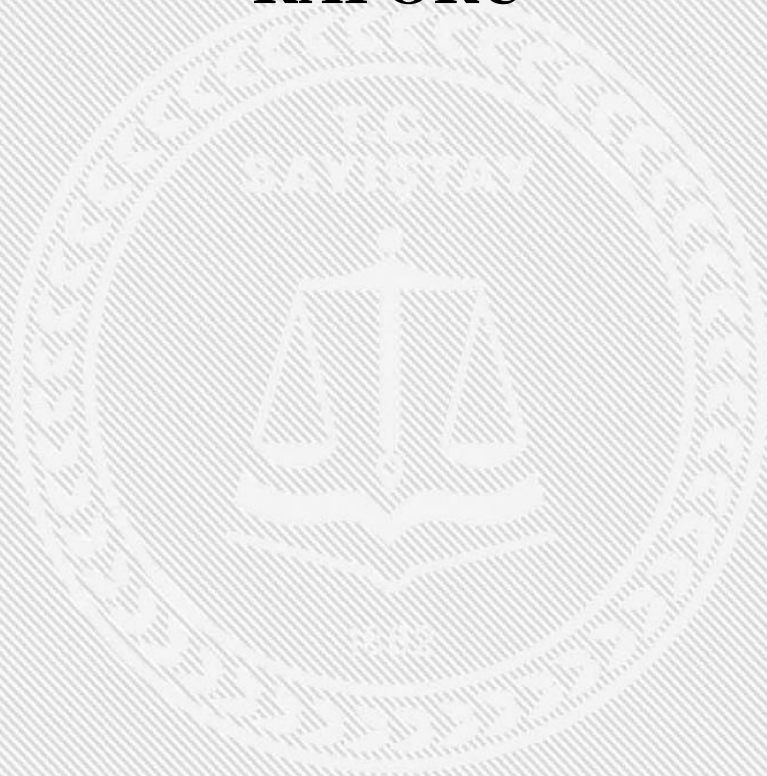
DİCLE ÜNİVERSİTESİ
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Eylül 2019

İÇERİK

DİCLE ÜNİVERSİTESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
DİCLE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	35
DİCLE ÜNİVERSİTESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	61

DİCLE ÜNİVERSİTESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	7
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	9
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	10
8.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	16
9.	EKLER.....	30

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: İnsan Kaynakları.....	3
Tablo 2: Ekonomik Sınıflandırma 1. Düzey Bütçe Giderleri.....	4
Tablo 3: Ekonomik Sınıflandırma 1. Düzey Bütçe Gelirleri.....	4
Tablo 4: 2018 Yılı Bütçe Gider Gerçekleşmeleri.....	4
Tablo 5: 2018 Yılı Bütçe Gelir Gerçekleşmeleri.....	4

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması
2. Tahakkuk Ettirilen Alacaklardan Takibe Alınan Tutarların Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi
3. Ekonomik Ömrünü Tamamlayan Maddi Duran Varlıkların Doğrudan Giderleştirilerek Kayıtlardan Çıkarılması
4. Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Bilimsel Projeler Hesabı ve Bilimsel Projeler Karşılığı Hesaplarının Kullanılmaması
2. Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının Kullanılması
3. Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabına Kaydedilmesi Gereken Avansların İş Avans ve Kredileri Hesabına Kaydedilmesi
4. Maddi Duran Varlık Kiralamalarının Nazım Hesaplara Kaydedilmemesi
5. Üniversite Tarafından Peşin Alınan Kira Gelirlerinin Dönem Ayırıcı Hesaplara Kaydedilmemesi
6. Proje Özel Hesabındaki Dövizler İçin Ay Sonlarında Değerleme Yapılmaması
7. Süresi Geçtiği Halde Halen Tamamlanmayan Bilimsel Araştırma Projeleri Olması
8. Dış Destekli Bilimsel Araştırma Projelerindeki İşlemlerin Mevzuata Uygun Yapılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Dicle Üniversitesi 30.11.1973 tarihinde kurulmuş bir yükseköğretim kurumudur. Yükseköğretim kurumlarının görevleri, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 12'nci maddesinde belirtilmiştir. Buna göre Dicle Üniversitesinin faaliyet alanı ve görevleri;

Çağdaş uygarlık ve eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim ve öğretim, bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak.

Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insan gücü yetiştirmek.

Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamuoyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak.

Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak.

Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek.

Eğitim-öğretim seferberliği içinde örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak.

Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerle modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak.

Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak.

Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim-öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

Üniversitenin faaliyetlerini düzenleyen birincil mevzuat temel olarak şu şekildedir:

- 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu
- 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu
- 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu
- 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Eğitim Yapılması Hakkında Kanun
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu
- 4735 sayılı Kamu Sözleşmeleri Kanunu
- 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu
- 5510 Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
- 6245 sayılı Harcırah Kanunu
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
- 2018 Mali Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu
- 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
- 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında K.H.K.

Dicle Üniversitesi özerk olup, Yükseköğretim Kurulu ile ilişkilidir. 2547 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesine göre Rektör Cumhurbaşkanınca atanmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanuna ekli II sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli bir idare olarak Dicle Üniversitesi mali özerkliğe sahiptir. Ancak kurum bütçesinin hazırlanması sırasında ödeneklerin tahsisi, sınırlandırılması ve iptal edilmesi hususlarında Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir. Kurumun yatırım programları Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın onayından geçmektedir.

Üniversitenin ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Üniversitelerarası Kurul, Yükseköğretim Denetleme Kurulu, TÜBİTAK, Kalkınma Ajansları başta olmak üzere diğer kamu kurumları ile ilişkileri bulunmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Dicle Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır. Üniversitenin yönetim organları, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda öngörülen organlardan (Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu) oluşmaktadır.

Üniversitede 15 Fakülte, 4 Enstitü, 4 Yüksekokul, 12 Meslek Yüksekokulu, 1 Konservatuvar, 32 Araştırma ve Uygulama Merkezi bulunmaktadır.

Üniversite idari birimlerinin başında Rektöre bağlı Genel Sekreter bulunmaktadır. Üniversitede 8 Daire Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği ve İç Denetim birimi bulunmaktadır.

Üniversitede 1723'ü akademik, 1666'ı idari olmak üzere toplam 3389 personel bulunmaktadır. Toplam personelin %50,84'ünü akademik, %49,15'ini idari personel oluşturmaktadır. Aşağıda akademik ve idari personel durumuna ilişkin bilgiler sunulmaktadır.

Tablo 1: İnsan Kaynakları			
Ünvan	Dolu Kadro	Boş Kadro	Toplam
Profesör	232	85	317
Doçent	145	151	296
Yardımcı Doçent (Doktor Öğretim Üyesi)	316	286	602
Öğretim Görevlisi	262	110	372
Araştırma Görevlisi	768	274	1042
Toplam	1723	906	2629
Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro	Boş Kadro	Toplam
Genel İdare Hizmetleri	575	339	914
Sağlık Hizmetleri	796	462	1258
Teknik Hizmetler	173	74	247
Eğitim ve Öğretim Hizmetleri	6	3	9
Avukatlık Hizmetleri	6	1	7
Yardımcı Hizmetler	110	128	238
Din Hizmetleri	-	3	3
Toplam	1666	1010	2676

1.3. Mali Yapı

Dicle Üniversitesi; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'inci maddesinde tanımlanan belirli bir kamu hizmeti yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve bu Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan "Özel Bütçe"li bir kurumdur.

Dicle Üniversitesine, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 369.015.000,00 TL bütçe ödeneği tahsis edilmiştir.

2018 yılı bütçe ödeneğinin ekonomik kod 1. düzeyde gider kalemleri itibarıyla

dağılımı, 2017 yılı verileriyle karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Ekonomik Sınıflandırma 1. Düzey Bütçe Giderleri		
	2017 Başlangıç Ödeneği	2018 Başlangıç Ödeneği
Bütçe Giderleri Toplamı	355.743.000,00	369.015.000,00
01 - Personel Giderleri	230.874.000,00	237.327.000,00
02 - Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	34.729.000,00	36.085.000,00
03 - Mal ve Hizmet Alım Giderleri	41.265.000,00	42.245.000,00
05 - Cari Transferler	8.375.000,00	11.098.000,00
06 - Sermaye Giderleri	40.500.000,00	42.260.000,00

Bütçe gelirlerine ilişkin 2018 yılı bütçe tahminleri ise, 2017 yılı verileri ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 3: Ekonomik Sınıflandırma 1. Düzey Bütçe Gelirleri		
	2017	2018
Bütçe Gelirleri Toplamı	355.743.000,00	369.015.000,00
03 – Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	11.242.000,00	11.632.000,00
04 – Alınan Bağış Ve Yardımlar	332.781.000,00	345.641.000,00
05 – Diğer Gelirler	11.720.000,00	11.742.000,00

Üniversitenin 2018 yılında kullanılabilir bütçe ödeneği 431.844.857,00 TL olmuştur. Bu tutarın 401.638.488,13 TL'si harcanmıştır. Bu durumda bütçe gerçekleşme oranı %108,84'dür.

Tablo 4: 2018 Yılı Bütçe Gider Gerçekleşmeleri				
Açıklama	Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Gerçekleşme Oranı
Bütçe Giderleri Toplamı (TL)	369.015.000,00	431.844.857,00	401.638.488,13	%108,84

Bütçede 369.015.000,00 TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulamaları sonucunda 392.366.803,83 TL gelir elde edilmiştir. Gelir gerçekleşme oranı %106,32 olmuştur.

Açıklama	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Gerçekleşme Oranı
Bütçe Gelirleri Toplamı (TL)	369.015.000,00	392.366.803,83	%106,32

Kurumun 2018 yılı gerçekleşen Faaliyet Gelirleri toplamı 422.557.773,61 TL, Faaliyet Giderleri toplamı 1.147.559.964,78 TL'dir.

Üniversite, 26.03.2009 tarihinde 4.000.000,00 TL sermaye ile kurulan Dicle Teknokenti A.Ş.'ne 3.120.000,00 TL sermaye ile %78 oranında ortaktır.

Üniversite bünyesinde Sosyal Tesis İktisadi İşletmesi bulunmamaktadır.

Üniversite bünyesinde Döner Sermaye İşletmesi bulunmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Üniversitenin mali raporlama sürecine ilişkin hükümler 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yer almaktadır. Kurum bütçesinin hesapları teşkilat yapısında Genel Sekreterlik Birimi başlığı altında yer alan Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından tutulmaktadır. Bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmelik'in 539'uncu maddesinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço

- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, Kurumun tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve

doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde iç kontrol standartlarına uyum eylem planı hazırlanmıştır. Üniversite Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planında yer almamaktadır.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçları izlenmekte, planın revize edilmesi çalışmalarının takibi yapılmakta, ancak raporlanması 2018 yılında yapılmamıştır. Aynı şekilde iç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirilerek raporlanması 2018 yılında gerçekleşmemiştir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde kurulmuş olup, Dicle Üniversitesi Mali İşlemlerin Süreç Akış Şeması, Dicle Üniversitesi Ön Mali Kontrol Yönergesi, Risk Yönetimi Yönergesi hazırlanmış ve yayınlanmıştır. İş ve işlemler sözkonusu yönergeler doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar Kalite Geliştirme Koordinatörlüğü tarafından belirlenmiş ve yayınlanmıştır. Bazı birimlerde harcama yetkililiğinin yazılı olarak devri yapılmıştır.

Üniversitenin 2015-2019 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2018 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonundan haberdar olduğu kanaatine varılmıştır.

Üniversite 2018 yılında planlanan hedef ve göstergelerine ulaşmak için ihtiyaç duydukları kaynakları gösteren Performans programını oluşturmuştur. Bütçelerini stratejik plan ve performans programlarına uygun olarak hazırlamışlardır. Görev ayrılığı ilkesine genel olarak uyulmuştur. Yapılan iş ve işlemler yöneticiler tarafından mevzuattaki düzenlemeler dikkate alınarak genel anlamda kontrol edilmektedir.

İdare, stratejik plan ve performans programında amaçlarını, hedeflerini, stratejilerini, varlıklarını, yükümlülüklerini ve performans programlarını kamuoyuna açıklamıştır. Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler idare faaliyet raporunda gösterilmiş ve duyurulmuştur. Bütçe ve Performans Programı İşlemleri Yönergesi hazırlanarak yayımlanmıştır.

İç kontrol sisteminin personel tarafından sahiplenilmesi ve gerekli kabulü görmesi için üniversite bünyesinde hizmet içi eğitimler verildiği ifade edilmiştir. İç kontrol sistemi çerçevesinde riskli alanlarla ilgili gerekli çalışmalar yapılmakta ve önlemlerin alınması için harcama birimlerine gerekli bildirimler yapılmaktadır.

Bütçenin uygulanması ve kaynak kullanımı ile ilgili bilgiler, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığında tutulmakta, ayrıca Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün BKMYBS ve Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün e-bütçe programları ile de kayıtlar kontrol edilmektedir. Görevli personeller bu programlara şifreleri ile zamanında erişebilmektedir.

Üniversitede; gelen ve giden her türlü evrak dâhil iş ve işlemlerin kaydedildiği, sınıflandırıldığı ve dosyalandığı Elektronik Bilgi Yönetim Sistemi (EBYS) kullanılmaktadır.

Üniversitede, iç denetim biriminin 5018 sayılı kanun çerçevesinde kurulduğu, 2018 yılı itibarıyla 5 iç denetçi kadrosu olduğu ancak 1 iç denetçinin olduğu görülmüştür. İç denetimin kabiliyet ve kapasitesinin değerlendirilmesinde;

Üstünlükleri; iç denetimin doğrudan üst yöneticiye bağlı olması ve icrasına yönelik yasal güvenceler, üst yöneticinin iç denetime olumlu bakışı ve değerlendirmesi, katılımcı

yönetim anlayışının benimsenmesi,

Zayıflıkları; iç denetim kavramının yeni olması nedeniyle kamu idareleri tarafından farkındalığın henüz tam olarak yerleşmemiş olması, iç kontrol sisteminin henüz tam olarak oturmamış olması ve kurumda sadece 1 iç denetçinin olması, olarak görülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Dicle Üniversitesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

Üniversitenin hesap ve işlemlerinin incelenmesinde; 31.12.2018 tarihi itibariyle geçici kabulü yapılmayan ve toplam 10.309.604,05 TL ödenen dört yapım işi olmasına rağmen 2018 yılı mizanında 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı bakiyesinin 217.935.626,89 TL olduğu görülmüştür.

Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'ndan alınan bilgilere göre, 31.12.2018 tarihi itibari ile henüz geçici kabulü yapılmamış dört yapım işi bulunmaktadır. Bu durumda 2018 yılı sonunda 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı bakiyesinde sadece bu dört yapım işine ilişkin ödenen toplam 10.309.604,05 TL'lik tutarın bulunması gerekmektedir. Dolayısıyla 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında 207.626.022,84 TL tutarında fazladan bir meblağ bulunmaktadır.

27.12.2014 tarih ve 29218 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin;

“258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı” başlıklı 187'nci maddesinde;

“Yapılmakta olan yatırımlar hesabı; kamu idarelerine ait yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin, geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hâllerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hâllerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için kullanılır.”

“Hesabın İşleyişi” başlıklı 188'inci maddesi ise;

“ ...

a) Borç

1) Gerek yılı içinde gerekse yıllara sari olarak yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak tutarlar, bir taraftan bu hesaba borç, kesintiler ilgili hesaplara, ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı, 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

...

b) Alacak

1) Tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarlar bu hesaba alacak, ilgili

maddi duran varlık hesabına borç kaydedilir.

...”

Denilmektedir.

Mevzuat hükümleri uyarınca, yapımı devam eden maddi duran varlıklar için yapılan harcamaların 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilmesi, geçici kabulü yapılan yapım işlerine ilişkin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında yer alan tutarların ise ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılması gerekmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde, yıl sonu itibariyle geçici kabulü yapılmayan sadece 10.309.604,05 TL tutarında yapım işi olduğu dikkate alındığında 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının bakiyesinde bulunan $(217.935.626,89-10.309.604,05)=207.626.022,84$ TL'nin bu hesaptan çıkarılarak ilgili oldukları maddi duran varlık hesaplarına devredilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında bulunan tutarlardan Geçici ve kesin kabulü yapılan işlerin listesi Yapı İşleri Teknik Daire Başkanlığından 192.748.000,00.- TL alınarak 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından çıkarılarak 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına 21.05.2019 tarihinde 15.000.000,00.- TL 252 Binalar Hesabına ise 20.05.2019 tarihinde 177.748.000,00.- TL kayıt yapılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle çalışmaların yapıldığı bulguda belirtilen tutarın bir kısmının 2019 yılında ilgili hesaplara kaydedildiği ifade edilmekte olup, kurumun 2018 yıl sonu mali tabloları hatalı olmuştur.

BULGU 2: Tahakkuk Ettirilen Alacıklardan Takibe Alınan Tutarların Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

Üniversite Hukuk Müşavirliğinden alınan bilgiler ve üniversitenin mali tablolarının incelenmesinde, 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının hiç kullanılmadığı, idare adına tahakkuk eden alacaklarından, vadesinde ödenmeyen ve dava konusu yapılan 866.422,67 TL tutarındaki kısmının 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında takip edilmesi gerekirken, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabında izlenmeye devam edildiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı" başlıklı 54'üncü maddesinde;

"Gelirlerden takipli alacaklar hesabı; mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacıklardan takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılır." denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın İşleyişi" başlıklı 56'ncı maddesinde ise;

"...

a) Borç

1) Takibe alınan alacaklar bu hesaba borç, 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı, 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı, 127-Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı veya 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir..."

Hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre, İdare adına tahakkuk ettirilen alacaklardan (kira, ecrimisil vd.) vadesinde ödenmeyen ve icra ve dava konusu yapılanların 121 nolu hesapta takip edilmesi gerekmektedir. Kurumun 2018 yılı mizanı incelendiğinde ise 121 nolu hesabın hiç kullanılmadığı görülmektedir.

Bu haliyle 866.422,67 TL tutarındaki icra ve dava konusu edilen alacağın 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabından çıkarılarak, 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında takip edilmemesi mali tabloların tam ve doğru bilgi vermemesine ve hataya neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemiz Hukuk Müşavirliğinden alınan bilgiler ile mali tabloların incelenmesi sonunda 121 Gelirden Takipli Alacaklar Hesabının uyumsuz olduğu bu hesapta hiç kayıt olmadığı tespit edilmiştir. Yapılan Hesap incelemelerinden Hukuk Müşavirliğine Takip için gönderilen tutarlar incelenerek 121 Gelirden Takipli Alacaklar Hesabına alınacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, özetle takip için Hukuk Müşavirliğine gönderilen tutarların ilgili hesaba alınacağı ifade edilmekte olup, kurumun 2018 yıl sonu mali tabloları hatalı olmuştur.

BULGU 3: Ekonomik Ömrünü Tamamlayan Maddi Duran Varlıkların Doğrudan Giderleştirilerek Kayıtlardan Çıkarılması

Üniversitenin hesap ve işlemlerinin incelenmesinde, İdare tarafından kullanılma olanağını yitirdiğine karar verilen maddi duran varlıkların ve amortismanlarının, ilgili maddi duran varlık hesaplarından çıkarılırken 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ve 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına kaydedilmeden 630 Giderler Hesabı kullanılarak doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Kullanılma olanağını yitirmiş maddi duran varlıkların elden çıkarılana kadar takip edilmesini sağlayan hesapların kullanılmadan doğrudan giderleştirilmesi dolayısıyla, ilgili maddi duran varlıkların mali tablolarda takip edilme ve sağlıklı takibinin yapılması imkânı ortadan kalkmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 214'üncü maddesinde, 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren gelecek yıllar ihtiyacı stoklar ve maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı yönetmelikte eskime veya ekonomik ömrünü tamamlama gibi nedenlerle kullanılma vasfı ortadan kalkan maddi duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden ilgili hesaplarına alacak, 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına borç; ayrılmış olan amortisman tutarlarının 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre, İdare tarafından kullanılma olanağını yitirdiğine karar verilen maddi duran varlıkların ilgili maddi duran varlıklardan çıkarılması sırasında, 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı kullanılmadan 630 Giderler Hesabının kullanılarak doğrudan giderleştirme yapılması nedeniyle mali tablolarda ilgili hesapların dönem sonu bakiyelerinde 483.662,26 TL'lik hata meydana gelmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "2018 Yılı itibariyle Say2000i sisteminden Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemine (BKMYBS) geçildiğinden Harcama birimleri kayıttan düşme ve hurdaya ayırma işlemleri, bu sistemde bulunan Varlık işlemleri menüsünden sistem tarafından otomatik olarak oluşturulmaktadır. Sisteme de herhangi bir şekilde müdahale imkanımız bulunmamaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, özetle Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemine (BKMYBS) geçildiğinden harcama birimlerinin kayıttan düşme ve hurdaya ayırma işlemlerinin, sistem tarafından otomatik olarak oluşturulduğu ifade edilmekte olup, sistemden kaynaklandığı ifade edilen bu durum nedeniyle kurumun 2018 yıl sonu mali tabloları hatalı olmuştur.

BULGU 4: Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi

Üniversitenin hesap ve işlemlerinin incelenmesinde, maddi duran varlık hesaplarında kayıtlı varlıklar için yapılan ve 34.000 TL'yi aşan değer artırıcı harcamaların ilgili maddi duran varlıkların maliyet bedeline eklenmediği, doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "25-Maddi Duran Varlıklar" başlıklı 169'uncu maddesinde;

"Maddi duran varlıklar hesap grubu, kamu idarelerince faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve tahmini yararlanma süresi bir yıldan fazla olan fiziki varlıklar ile bunların

birikmiş amortismanlarının izlenmesi için kullanılır”

“Hesap grubuna ilişkin işlemler” başlıklı 170'inci maddesinin (b) bendinde;

“ Maddi duran varlıklar için yapılan değer arttırıcı harcamalar;

1) Maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı arttıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyet, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilir ve amortisman hesaplamasında dikkate alınır”

denilmektedir.

Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan 47 Sıra Nolu Amortisman ve Tükenme Payları Tebliği'nde duran varlıklardan hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı belirtilmiş olup ilgili Tebliğin 4'üncü maddesinde duran varlıkların amortisman ve tükenme payına tabi değerlerinin maliyet bedeli olacağı, maliyet bedelinin ise, bir varlığın satın alınması, üretilmesi veya değerinin artırılması için yapılan harcamalar veya verilen kıymetlerin toplamı olacağı, bir varlık için yapılan harcamaların, kayıtlı değerine ilave edilmesi halinde, amortisman hesaplamasının varlığın yeni değeri üzerinden yapılacağı belirtilmiştir.

Aynı Tebliğin “Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları” başlıklı 6'ncı maddesinde hesaplarda kayıtlı duran varlıklar için yapılan harcamalardan 34.000 TL'lik limiti aşanların değer artırıcı harcama olarak kabul edileceği ve henüz amortisman ayırma süresini tamamlamamış olan duran varlıklar için yapılan değer artırıcı harcamaların, varlığın maliyet bedeline eklenerek kalan amortisman süresince eşit olarak amortisman ayrılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca Üniversiteye ait maddi duran varlıklar için yapılan ve toplam 711.781,25 TL tutarındaki değer artırıcı harcamaların ilgili maddi duran varlıkların maliyet bedeline eklenmeyerek, doğrudan giderleştirilmesi nedeniyle mali tablolarda 630 Giderler Hesabı ve ilgili maddi duran varlık hesaplarında 711.781,25 TL tutarında hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Maddi Duran Varlıklar için yapılan değer artırıcı harcamalardan 34.000 TL 'yi aşan tutarların ilgili varlık hesabına kayıt edilmesi gerekirken 630 Giderler Hesabına kayıt edilmesi nedeniyle tarafınızdan çıkarılan bulgudaki tutarlar ile ilgili olarak aşağıdaki izahatımız. Bulguda belirtilen harcamaların tek bir gayrimenkul işi olmayıp birden fazla bakım onarım işi ile ilgili olduğu için direk gider olarak yapılmıştır. Ancak 2019 Mali yılı harcamalarının yapılmasından bu durum titizlikle takip edilerek uygulanmaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, özetle yapılan harcamaların tek bir gayrimenkul işi olmayıp birden fazla bakım onarım işi ile ilgili olduğu için doğrudan gider olarak yapıldığı, ancak 2019 yılı harcamalarının yapılmasında bu durumun titizlikle takip edileceği ifade edilmekte olup, kurumun 2018 yıl sonu mali tabloları hatalı olmuştur.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Bilimsel Projeler Hesabı ve Bilimsel Projeler Karşılığı Hesaplarının Kullanılmaması

Üniversite tarafından desteklenen bilimsel araştırma projelerinin izlenmesinde 962 Bilimsel Projeler Hesabı ve 963 Bilimsel Projeler Karşılığı hesaplarının kullanılmadığı görülmüştür.

2547 sayılı Kanununun 58'inci maddesine göre, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 30.11.2006 tarih ve 20017 sayılı yazısı ile uygun görüş alınarak çıkarılan Yükseköğretim Kurumları Muhasebe Yönergesi'nin "Hesap planı" başlıklı 7'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarına ait hesap planı Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 44'üncü maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan aşağıdaki hesaplardan oluşur hükmü gereğince "Diğer Nazım Hesaplar" başlığı altında "962 Bilimsel Projeler Hesabı" ile "963 Bilimsel Projeler Karşılığı" hesapları düzenlenmiştir.

Bu düzenlemelere uygun olarak, üniversitelerde araştırma projelerinden desteklenen projeler için ayrılan ödenek tutarlarının birim bazında açılan alt hesaplarda, desteklenen proje bütçesi ve ilgili kurullardan verilen ek ödeneklerin "962 Bilimsel Projeler Hesabı" ile "963 Bilimsel Projeler Karşılığı" hesaplarında izlenmesi gerekmektedir.

Araştırma projelerinden desteklenmesine karar verilen projeler için ayrılan ödenek tutarları ve bu projelere verilen ek ödenekler 962 Bilimsel Projeler Hesabına borç, 963 Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir. Kaydedilen tutarlardan yapılacak cari harcamalar/makine teçhizat alımları bir taraftan 630 Giderler Hesabına ya da varlık alımlarına ilişkin olanlar ilgili varlık hesabına borç, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedilirken, söz konusu tutarlar aynı zamanda 962 nolu hesaba alacak, 963 nolu hesaba borç kaydedilir. Aynı şekilde Üniversitenin ilgili kurulları tarafından desteklenmesi iptal edilen bilimsel araştırma projelerinin bütçelerinde kalan tutarlar 962 nolu hesaba alacak, 963 nolu hesaba borç kaydedilir.

Kurum kayıtlarının incelenmesinde önceki yıllardan devirlerle birlikte 2018 yılındaki BAP hesabı büyüklüğünün 23.621.057,54 TL, 2018 yılı BAP harcama tutarının 10.151.555,67 TL olduğu görülmektedir. Dolayısıyla yukarıda belirtilen kayıtların yapılarak kurumun mali tablolarında yer alması, üniversitenin bilimsel araştırma projeleri kapsamındaki faaliyetleri

hakkında bilgi vermesi ve takibi açısından önemlidir.

Kamu idaresi cevabında; "2018 yılı Denetim Raporunda Bulgu 2 belirtilen Bilimsel Araştırma Projelerinin Diğer Nazım Hesaplar başlığı altındaki 962 Bilimsel Projeler Hesabı ile 963 Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabının kullanılmadığı belirtilmiştir. 2018 yılında Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi (BKMYBS) yeni geçildiğinden sistemin yetersizliği ve sistemin kullanıcılarının sistemi tanıma ve kullanımdan kaynaklı eksiklikler oluşmuştur. Ancak 2019 mali yılın açılışı ile 962 Bilimsel Projeler Hesabı ve 963 Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabı kullanılmaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, özetle Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi (BKMYBS)'ne yeni geçildiğinden sistemin yetersizliği ve sistemin kullanıcılarının sistemi tanıma ve kullanımdan kaynaklı eksiklikler oluştuğu, 2019 yılında söz konusu hesapların kullanılmaya başlandığı ifade edilmekte olup, kurumun 2018 yıl sonu mali tabloları hatalı olmuştur.

BULGU 2: Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının Kullanılması

Tek bir muhasebe birimi bulunan ve özel bütçeli bir kamu idaresi niteliği taşıyan Dicle Üniversitesinde 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının kullanıldığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 364'üncü maddesi uyarınca 511 Hesabı; aynı bütçeli kamu idarelerine ait muhasebe birimlerinin birbirlerine gönderdikleri veya birbirlerinden aldıkları para ve kıymetler ile birbirleri adına nakden veya mahsuben yaptıkları tahsilat ve ödemelerin izlenmesi için kullanılmaktadır.

Yönetmeliğin 365'inci maddesinde bu hesabın hangi işlemler için kullanılacağı sayılmış olup tek bir muhasebe birimi bulunan özel bütçeli kamu idarelerinin adı geçen hesabı kullanmalarına cevaz veren nitelikte bir işlem mevzuatta bulunmamaktadır.

Yönetmeliğin 511 Hesabının işleyişine ilişkin hükümler ihtiva eden 366'ncı maddesinde ise bu hesabın alacak ve borç tarafına yapılacak kayıtların hangi şartların gerçekleşmesi halinde mümkün olduğu açıklanmıştır.

511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler hesabının, aynı bütçeli kamu idarelerine ait muhasebe birimlerinin birbirlerine gönderdikleri veya birbirlerinden aldıkları para ve kıymetler ile birbirleri adına nakden veya mahsuben yaptıkları tahsilat ve ödemelerin izlenmesi için kullanılacağı mevzuatın amir hükmüdür.

Dolayısıyla kurum içerisinde farklı harcama birimleri arasında yapılacak devir vb. işlemlerde Muhasebe birimleri arası işlemler hesabının kullanılmaması, ilgili hesapların harcama birimleri itibariyle alt kodlarına gerekli kayıtların yapılması gerekmektedir.

Kurumun yıl sonu mizanının incelenmesinde söz konusu hesaba toplam 10.438.880,86 TL kayıt yapıldığı görülmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde farklı harcama birimlerine sahip ancak tek bir muhasebe birimi olan Üniversitenin 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler hesabını kullanması mümkün olmayıp, böyle yapılmaması sonucu mali tablolarda ilgili hesaplarda hata oluşmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "2018 Yılı itibariyle Say2000i sisteminden Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemine (BKMYBS) geçildiğinden Harcama birimleri arası taşınır devirleri bu sistemde bulunan varlık işlemleri menüsünden sistem otomatik olarak oluşturmaktadır. Varlık devir işlemi başlatan harcama birimi kullanıcısı ve devir alan diğer harcama birim kullanıcısı işlemi sonlandırırken herhangi bir hesap kaydı yapmamaktadır. Bu nedenle Dicle Üniversitesinde tek muhasebe birimi olduğundan dolayı 511 Muhasebe Birimleri Arası Hesabını BKMYBS tarafından kullanılmaktadır. Başka kurumlara ait para ve kıymetler tahsil edildiğinde ilgili tahsilat emanetler hesabına alınarak ilgili muhasebe birimine gönderilmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, özetle harcama birimleri arası taşınır devirlerinde 511 nolu hesabın sistem tarafından otomatik olarak oluşturulduğu ifade edilmekte olup, sistemden kaynaklandığı ifade edilen bu durum nedeniyle kurum 2018 yıl sonu mali tabloları hatalı olmuştur.

BULGU 3: Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabına Kaydedilmesi Gereken Avansların İş Avans ve Kredileri Hesabına Kaydedilmesi

Üniversite muhasebe kayıtları ve bunlara dayanak teşkil eden belgelerin incelenmesi sonucunda, Bilimsel Araştırma Projelerine ilişkin verilen avansların 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabına kaydedilmek yerine 160 İş Avans ve Kredileri Hesabına kaydedildiği anlaşılmıştır.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmeliğin "Muhasebeleştirme işlemleri ve belgeleri" başlıklı 15'inci maddesinde;

"Özel hesaba ilişkin mali işlemler aşağıda belirlendiği şekilde muhasebe kayıtlarına alınır:

...

c) *Özel hesaptan verilen avanslar ile açılan krediler 162-Bütçe Dışı Avanslar Hesabına borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedilir.*

ç) *Verilen avanslar ya da açılan kredilere ilişkin kanıtlayıcı belgeler muhasebe*

birimine teslim edildiğinde harcama tutarı 630-Giderler Hesabına ya da varlık alımlarına ilişkin olanlar ilgili varlık hesabına borç, 162-Bütçe Dışı Avanslar Hesabına alacak kaydedilir...”

denilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinde belirtildiği üzere Bilimsel Araştırma Projelerine ilişkin verilen avansların 162 Bütçe Dışı Avanslar Hesabına kaydedilmesi ve takip edilmesi gerekmektedir. Ancak bazı Bilimsel Araştırma Projeleri avanslarının bu hesap yerine 160 İş Avans ve Kredileri Hesabına kaydedildiği görülmüştür. Bu nedenle kurum mali tablolarında söz konusu hesapların tutarlarında 78.841,00 TL hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemiz Muhasebe kayıtlarının incelenmesinde 162 Bütçe Dışı Avans ve Kredi Hesabında olası gereken ödemelerin 160 İş Avans ve Krediler Hesabında olduğu belirtilmiştir. 2018 mali yılında Say2000i sisteminden Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemine (BKMYBS) yeni geçildiğinden Dicle Üniversitesi Bilimsel Araştırma Koordinatörlüğü Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sisteminden (BKMYBS) evrak hazırlanırken bu tür hatalar meydana gelmiştir. Bulguda belirtilen Bilimsel Araştırma Proje Avansları hesabında verilen avanslar verildiği hesap üzerinde mahsup işlemi yapılmıştır. Bundan böyle sistem üzerinden harcama birimleri uyarılarak ve muhasebe birimince yapılan kontrollerde varsa hatalı işlemin İlgili birimine iade edilerek yapılan hatalar düzeltilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, özetle Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemine (BKMYBS)'ne yeni geçildiğinden Dicle Üniversitesi Bilimsel Araştırma Koordinatörlüğü Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sisteminden evrak hazırlanırken bu tür hataların meydana geldiği, bundan böyle gerekli kontrollerin yapılacağı ifade edilmekte olup, kurumun 2018 yıl sonu mali tabloları hatalı olmuştur.

BULGU 4: Maddi Duran Varlık Kiralamalarının Nazım Hesaplara Kaydedilmemesi

Üniversitenin kiraya verdiği gayrimenkullerine ilişkin kiralamaların 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı, 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesaplarında muhasebeleştirilmediği, dolayısıyla kurumun mali tablolarında yer almadığı görülmüştür.

Taşınmazlardan kiraya verilenlerin kayıtlı değerleri ile izlenebilmesi amacıyla 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri Hesabı,

taşınmazlardan elde edilecek toplam kira gelirlerinin yıllar itibarıyla izlenebilmesi amacıyla da 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı oluşturulmuştur.

Bir taşınmazın kiralama işlemi gerçekleştiğinde, sözleşmenin bir nüshası muhasebe birimine verilerek kiraya verilen taşınmazın kayıtlı değeri üzerinden nazım hesaba alınması sağlanmalıdır. Daha sonra kira gelirleri tahsil edileceği vadeye göre 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarına kaydedilmelidir. Yapılan her tahsilattan sonra, tahsilat tutarı kadar 993 no'lu hesap ters kayıtlı kapatılacaktır. 993 Maddi Duran Varlıklar Kira ve İrtifak Hakkı Geliri Hesabı son kira bedelinin tahsilinden sonra yapılan kayıt ile kapatılmaktadır. Kira sözleşmesinin sona ermesini müteakiben nazım hesaplar kapatılacaktır.

Söz konusu nazım hesapların kullanılmaması nedeniyle kiraya verilen taşınmazlar kayıtlı değerleri ile izlenemediği gibi, bu taşınmazlardan elde edilen toplam kira gelirleri yıllar itibarıyla izlenememiştir.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün “Taşınmazlara İlişkin İşlemler” başlıklı 26.11.2014 tarih ve 90192509210.05.02-13278 sayılı yazısında da;

1. Kiraya verilen taşınmazlar ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlara ilişkin belgeler muhasebe birimlerine verildiğinde, kayıtlı değerleri üzerinden 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabının ilgili yardımcı hesabına borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına Alacak; diğer taraftan toplam kira ve irtifak hakkı tesisi gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği,

2. Dönem sonlarında, 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarında kayıtlı tutarların sürenin güncellenmesi amacıyla bu hesaba borç ve alacak kaydedileceği,

3. Kira ve irtifak hakkı gelirleri tahsil edildiğinde 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabına alacak kaydedileceği; kira sözleşmesi ya da irtifak hakkı tesisi süresi sona erdiğinde 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Üniversitenin taşınmaz kiralama işlemlerini yürüten İdari ve Mali İşler Dairesi ile tahsilatları muhasebeleştirilen Strateji Geliştirme Daire Başkanlığından alınan veriler doğrultusunda 2018 yılı kiralama işlemlerine ait 3.296.395,00 TL'nin ilgili nazım hesaplara

kaydedilmediği, dolayısıyla mali tablolarda yer almadığı anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemizin Kiraya verdiği gayrimenkullerin nazım hesaplarda takip edilmediği tarafınızca belirtilmiştir. 2018 Yılı itibariyle Say2000i sisteminden Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemine (BKMYBS) geçildiğinden yeni sistemin bahse konu hesapların çalışmasında sıkıntılar olduğu bu nedenle 990 kiraya verilen, İrtifa Hakkı Tesisi Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri Hesabı, 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İttifak Hakkı Gelirleri Hesabı ile 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesaptan kayıtlar yapılamamıştır. Raporunuz Üniversitemize tebliğinden itibaren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına gelecek olan kira sözleşmeleri Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi (BKMYBS) 'in alacaklar menüsünden alacak dosyası açılarak tahakkuk ve tahsilat işlemi ve Nazım Hesaplardan izlenmesi yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, özetle Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemine (BKMYBS) geçildiğinden söz konusu hesapların çalışmasında sıkıntılar olduğu, bundan sonraki kira sözleşmelerinin ilgili nazım hesaplarda takip edileceği ifade edilmekte olup, kurumun 2018 yıl sonu mali tabloları hatalı olmuştur.

BULGU 5: Üniversite Tarafından Peşin Alınan Kira Gelirlerinin Dönem Ayırıcı Hesaplara Kaydedilmemesi

Üniversite tarafından tahsilatı yapılan ve gelecek yılları kapsayan kira gelirlerinin 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına kaydedilmesi gerekirken bu işlem yapılmadan peşin tahsil edilen kira gelirlerinin doğrudan gelirleştirildiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "380 Gelecek aylara ait gelirler hesabı" başlıklı 296'ncı maddesinde; bu hesabın, içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin tahsil edilmiş gelirler ile uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubundaki gelecek yıllara ait gelirler hesabında kayıtlı tutarlardan tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalan peşin tahsil edilmiş gelirlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Mezkûr Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 298'inci maddesinde ise; peşin tahsil edilen gelirlerin, içinde bulunulan aya ait olan kısmının 600 Gelirler Hesabına, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısmının bu hesaba, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak, tahsil edilen tutarın tamamının 100 Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Söz konusu Yönetmelik'in "480 Gelecek yıllara ait gelirler hesabı" başlıklı 347'nci maddesinde; bu hesabın dönem içinde tahsil edilen ancak, gelecek yılların faaliyet hesaplarına dâhil edilecek olan gelirlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

"Hesabın işleyişi" başlıklı 349'uncu maddesinde ise; peşin tahsil edilen gelirlerin, içinde bulunulan aya ait olan kısmının 600 Gelirler Hesabına, gelecek aylarda tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin bu hesaba alacak, tahsil edilen tutarın tamamının 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabına ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan tahsil edilen tutarın tamamının 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri uyarınca İdare tarafından peşin tahsil edilen kira gelirlerinden içinde bulunulan aya ilişkin olanların 600 Gelirler hesabına alınması, geriye kalan tutarın ilgili olduğu ay ve/veya yıla ait 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına veya 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak kaydının yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemiz tarafından tahsilatı yapılan kira gelirlerinin 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına kayıt edilmesi gerekirken peşin tahsilatı doğrudan gelir kaydı yapılmıştır. 2018 Yılı itibariyle Say2000i sisteminden Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemine (BKMYBS)geçildiğinden yeni sistemin Dönem Ayracı Hesapların çalıştırılmasından sıkıntılar oluşmuştur. Özellikle 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına kayıt yapmada sorun oluşmuştur. Bu nedenle yapılan peşin tahsilatı 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında izlenmiştir. Bulgunun Üniversitemize tebliğinden itibaren yapılan peşin tahsilatların yönetmelikteki hükümlere göre işlem yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, özetle Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemine (BKMYBS)'ne geçildiğinden dolayı dönem ayırıcı hesapların çalıştırılmasında sıkıntılar olduğu, bundan sonra yönetmelikteki hükümlere göre işlem yapılacağı ifade edilmekte olup, kurumun 2018 yıl sonu mali tabloları hatalı olmuştur.

BULGU 6: Proje Özel Hesabındaki Dövizler İçin Ay Sonlarında Değerleme Yapılmaması

Üniversitenin 104 Proje Özel Hesabında izlenen Avrupa Birliği hibeleri için ay sonu döviz değerlendirme işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmeliğin "Proje karşılığı hibelerin muhasebeleştirilmesi" başlıklı 8'inci maddesinin (d)

bendinde;

“Ay sonlarında döviz mevcudunun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ay sonu döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda; kur artışından doğan farklar, 104-Proje Özel Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak; kur azalışından doğan farklar ise 630-Giderler Hesabına borç, 104-Proje Özel Hesabına alacak kaydedilir.”

Denilmektedir.

Üniversitenin 104 Proje Özel Hesabının 01.01.2018 itibariyle bakiyesi 138.797,21 Euro iken 31.12.2018 itibariyle bakiyesi 87.799,40 Euro'dur. Söz konusu hesapta bulunan dövizlerin ay sonlarında döviz değerlemesi işlemlerine tabi tutularak çıkacak kur farkına göre 600 veya 630 nolu hesaplara ve 104 nolu hesaba kayıt yapılması gerekmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükmü ve açıklamalar gereğince, 104 Proje Özel Hesabındaki dövizler için ay sonlarında değerlendirme işlemi yapılmaması sonucunda söz konusu hesabın güncel bakiyesi ile ortaya çıkan olumlu/olumsuz farka göre 600 Gelirler Hesabı ya da 630 Giderler Hesabı itibariyle kurum mali tablolarında hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "104 Proje Özel Hesabında İzlenen Avrupa Birliği Hibeleri için ay sonu döviz değerlendirme işlemi yapılmadığı 2018 mali yılında Say2000i sisteminden Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemine (BKMYBS) geçildiğinden yeni sistemin döviz hesaplarındaki işlemlerde değerlendirme yapılması için sonradan değerlendirme yap butonu eklenmiştir. 2019 yılından beri her ay değerlendirme yapılmaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, özetle bulguda belirtilen konunun yeni sisteme geçilmesinden kaynaklandığı, 2019 yılından itibaren her ay değerlendirme yapıldığı ifade edilmekte olup, kurumun 2018 yıl sonu mali tabloları hatalı olmuştur.

BULGU 7: Süresi Geçtiği Halde Halen Tamamlanmayan Bilimsel Araştırma Projeleri Olması

Üniversitenin bilimsel araştırma projelerinin incelenmesi sonucunda 31.12.2018 tarihi itibariyle ek süreler dahil süreleri dolduğu halde halen tamamlanmayan 29 projenin bulunduğu görülmüştür.

Üniversitenin bilimsel araştırma projeleri ile ilgili olarak uygulamakla yükümlü olduğu Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Proje süresi" başlıklı 16'ncı maddesinde:

“Araştırma projeleri en çok üç yıl içinde tamamlanır. Proje yöneticisinin talebi üzerine, Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu kararı ile ek süre veya ilave kaynak verilebilir. Ek süre bir yıla, ilave kaynak ise toplam proje maliyetinin yüzde 50'sine kadar

artırılabilir.”

Denilmektedir.

Üniversitenin kendi hazırladığı yönergesinde de benzer şekilde düzenleme yapılmış, 03.07.2014 tarihli Yönerge'nin 6'ncı maddesinde bilimsel araştırma projelerinin ek süreler dahil en çok üç yıl (36 ay) içinde tamamlanacağı, 11.07.2017 tarihli Yönerge'nin 20'nci maddesinde projelerin destek sürelerinin en az 12 ay, ek süreler dahil en çok 36 ay olduğu hüküm altına alınmıştır.

Üniversite tarafından desteklenen bilimsel araştırma projeleri üzerinde yapılan incelemede;

- 2009 yılından 1,
- 2010 yılından 7,
- 2011 yılından 3,
- 2013 yılından 7,
- 2014 yılından 11

proje olmak üzere toplam 29 projenin halen tamamlanmadığı devam eden proje durumunda olduğu tespit edilmiştir. Bu projeler için DÜBAP birimince sağlanan toplam bütçenin ise 1.530.120,00 TL olduğu görülmüştür.

BAP Yönetmeliği ve Üniversitenin BAP Yönergesi'nde yer alan düzenlemelere aykırı olarak ek süreler dahil süresinde tamamlanmayan projelere herhangi bir müeyyide uygulanmamış, 5 yıl süre ile BAP projelerinden yararlanamama cezası verilmemiş, projelere yapılan harcamalara karşılık herhangi bir çıktı alınamamıştır. Bunun sonucunda; proje kapsamında alınan dayanıklı taşınırlar proje yürütücüleri üzerinde iken ekonomik ömürlerini tamamlamaktadır.

Gelinen noktada; belli bilimsel çalışmalar için ayrılan iç kaynaklı proje ödeneklerinden yapılan harcamalar ile projede yer alan öğretim üyelerinin ihtiyaçlarının karşılanması gibi bir durum ortaya çıkmakta, proje bütçeleri çerçevesinde harcama yapılmakta ancak beklenen fayda/sonuç sağlanamamış olup; bu durum proje destekleri için ayrılan kaynakların etkili, etkin ve ekonomik olarak kullanılmadığının bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Süresinde kapanmayan projeler ile ilgili olarak Dicle Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğünün 21.05.2019-55203 sayılı yazısında kapanmayan projelerinin yürütücülerine bildirim yapılarak en kısa sürede proje sonuç raporu hazırlanarak DÜBAP Koordinatörlüğüne verilmesi istenmiştir. Bundan sonra biten projelerin sonlandırılması konusunda daha titiz davranılacaktır."

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, özetle süresinde kapanmayan projeler ile ilgili daha titiz davranılacağı ifade edilmekte olup, bilimsel araştırma projelerinin mevzuatla belirlenen usul ve sürelerde yürütülerek sonuçlandırılması uygun olacaktır.

BULGU 8: Dış Destekli Bilimsel Araştırma Projelerindeki İşlemlerin Mevzuata Uygun Yapılmaması

Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi ile Proje Koordinasyon Uygulama ve Araştırma Merkezi'ndeki kayıtlar üzerinde yapılan incelemeler ve yetkililer ile yapılan görüşmeler neticesinde dış destekli projeler ile ilgili işlemlerde mevzuat hükümlerine aykırı uygulamaların olduğu tespit edilmiştir.

Dış destekli projelerin (TÜBİTAK, AB, TAGEM, GAP Kalkınma İdaresi, Karacadağ Kalkınma Ajansı vb.) tabi oldukları mevzuat hükümleri çerçevesinde hazırlanması, kabul edilmesi, yürütülmesi ve tamamlanması işlemleri gerçekleşmektedir.

Bilimsel Araştırma Projelerine ait idari ve mali işlemler, 26.11.2016 tarih ve 29900 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkındaki Yönetmeliğe, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na 25.06.2009 tarihli ve 5917 sayılı Kanunun 21'inci maddesiyle eklenen Ek 28'inci madde hükmüne dayanılarak hazırlanan Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas ve Usullerine, 17.10.2017 tarih ve 30213 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik ve Yükseköğretim Kurumları Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Bakanlar Kurulu'nun 2003/6554 sayılı Karara ekli Usul ve Esaslara göre yapılmaktadır.

TÜBİTAK projelerine ait idari ve mali işlemler, 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkındaki Kanunun 16'ncı maddesi hükmü gereğince hazırlanan TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri İle Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usullerine ve 23.07.2009 tarih ve 27297 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Ar-Ge Projeleri İhale Yönetmeliği'ne göre gerçekleştirilir.

Diğer proje türlerine ait idari ve mali işlemler ise tabi oldukları meri mevzuat

hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir.

Üniversitede yapılan incelemelerde;

1- Üniversitede yürütülen dış destekli projelere ilişkin olarak ne BAP Birimince nede Proje Koordinasyon Uygulama ve Araştırma Merkezince düzenli bir kayıt tutulmadığı, tamamlanan, devam eden, iptal edilen projelere ilişkin verilerin olmadığı, herhangi bir arşiv oluşturulmadığı, bu projelerdeki harcama ve diğer işlemlere ilişkin dosyalarının tutulmadığı, projelere ilişkin bilgilerin sadece proje yürütücülerinde olduğu, otomasyon sisteminde de kayıtlı olmadığı,

2- Kurum dışı destekli projeler kapsamında alınan tüketime yönelik taşınırlar ile diğer taşınırların neler olduğunun bilinmediği, bunlara ilişkin gerekli taşınır kayıtlarının takibinin yapılmadığı, proje bitiminde bunların ilgili birimine devredilip edilmediğinin bilinmediği, konunun tamamen proje yürütücüsünün inisiyatifinde olduğu,

3- Proje Koordinasyon Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği'nin "Merkezin faaliyet alanları" başlıklı 6'ncı maddesinde belirtilen;

"1)Öğretim elemanlarının çalışma alanlarına ve Üniversitede gerçekleştirilmiş ve gerçekleştirilen projelere ilişkin veri tabanları oluşturmak, bu bilgileri ve proje çıktılarını Merkezin web sayfasında yayınlamak, ilgili kişilerin bu bilgilere ulaşmasını sağlamak,

2)Ulusal veya uluslararası denetimlerde kullanılmak üzere projelere ilişkin her türlü harcama belgelerini, ara ve final raporlarını, sözleşmeleri, proje çıktılarının kopyasını ve orijinallerini proje yürütücülerinden temin etmek ve muhafaza etmek,"

görevlerinin yerine getirilmediği, bu nedenle üniversitede yürütülen dış destekli projelerde sözleşmelerin, harcama belgelerinin, ara ve final raporlarının, proje çıktılarının ve proje ile ilgili diğer evrakların denetime hazır bir şekilde temin ve muhafaza edilmediği,

4- Proje Koordinasyon Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği'nin 10'uncu maddesinde belirtilen Yönetim Kurulu'nun en az ayda bir kez toplanacağı hükmünün 2018 yılında hiç uygulanmadığı,

tespit edilmiştir.

Üniversiteler birçok kamu kurum ve kuruluşları ile dış destekli projeler gerçekleştirmektedir. Kurumlar tarafından sağlanan finansmanlar ile gerçekleştirilen projelerin ise ayrı mevzuat hükümleri ve kuralları bulunmaktadır. Yukarıda örnek olarak belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere dış destekli projelerde üniversitelerin de sorumlulukları bulunmaktadır.

5018 Sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Hesap verme sorumluluğu başlıklı" 8'inci maddesinde, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında

görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda olduğu hüküm altına alınmıştır.

Yine aynı Kanununun 55'inci ve devamındaki maddelerinde kamu kurumlarının iç kontrol sistemlerinin amacı ve işlevi düzenlenmiştir. Bu kapsamda üniversitelerin de dış destekli projelerdeki sorumlulukları nedeniyle iç kontrol işlevini yerine getirmesi gerekmektedir.

Dış destekli projelerin ve Bilimsel Araştırma Projelerinin ilgili mevzuatları gereği harcamaların yapılması belli şartlara bağlanmıştır. Örneğin projelerde hangi harcama kalemleri için ödeme yapılacağı, toplam proje bütçesinin içerisinde harcama kalemlerinin yüzdelik sınırları, gerekli olan belgeler gibi şartlar ilgili mevzuatlar ve kılavuzlarda yer almaktadır. Bunların takibinin yapılabilmesi için ise projenin özellikle kabul aşamasındaki tüm belgelerinin ilgili birim tarafından tutulan dosyasında yer alması ve bir otomasyon sistemi ile takip edilmesi gerekmektedir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nde taşınırın kaynağına ve edinme yöntemine bakılmaksızın kamu idarelerine ait taşınır malların kaydı, muhafazası ve kullanımı ile yönetim hesabının verilmesine ilişkin esas ve usulleri belirlenmiştir.

2005/9913 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın eki Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre Ön Ödeme Şekilleri ve Ön Ödeme Yapılabilecek Gider Türleri belirlenmiştir. Yönetmeliğin 5'inci maddesine göre, ön ödeme harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla, ilgili kanunlarında öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi veya zorunlu giderler için avans verilmek veya kredi açılmak suretiyle yapılabilir. Aynı Yönetmeliğin 6'ncı maddesine göre de ön ödemenin hangi gider tür ve limitlerine yapılacağı belirlenmiştir.

Gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi veya zorunlu giderler haricinde de avans ödeme yönteminin kullanılması, ödeneklerin Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre aykırı olacağı gibi, giderlerin kamu yararına uygun yapılmaması riskini de doğuracaktır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde proje süreç ve harcamalarının mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılması, söz konusu projelere ilişkin sözleşmelerin, harcama belgelerinin, ara ve final raporlarının, proje çıktılarının ve proje ile ilgili diğer evrakların denetime hazır bir şekilde temin ve muhafaza edilmesi gerekmektedir.

Ancak böyle yapılmadığından dolayı üniversitede yürütülen dış destekli projelere ilişkin işlemlere, kayıtlara ve harcamalara ulaşılamamış ve denetlenememiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemizin dış destekli bilimsel araştırma projelerindeki iş ve işlemlerin bulguda belirtilen hususlar dikkate alınarak yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda belirtilen hususların dikkate alınacağı ifade edilmektedir. Proje süreç ve harcamalarının mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılması, söz konusu projelere ilişkin sözleşmelerin, harcama belgelerinin, ara ve final raporlarının, proje çıktılarının ve proje ile ilgili diğer evrakların denetime hazır bir şekilde temin ve muhafaza edilmesi uygun olacaktır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

TABLO 1.1 BİLANÇO

Kurum Kodu : 38.27		Adı : DİCLE ÜNİVERSİTESİ		Yılı : 2018	
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2018	PASİF HESAPLAR		N Yılı 2018
1 DÖNEN VARLIKLAR		99.031.162,21	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		6.167.077,65
10 HAZIR DEĞERLER		25.996.817,72	32 FAALİYET BORÇLARI		377.210,55
100 KASA HESABI		4.886,69	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI		377.210,55
102 BANKA HESABI		25.643.749,67	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		2.389.169,01
104 PROJELER ÖZEL HESABI		348.179,36	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		1.337.782,97
12 FAALİYET ALACAKLARI		56.463.694,65	333 EMANETLER HESABI		1.051.386,04
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI		56.352.726,55	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER		3.400.698,09
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		110.968,10	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI		2.343.353,92
14 DİĞER ALACAKLAR		2.556.988,86	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI		993.029,10
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI		2.556.988,86	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İD. ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI		64.315,07
15 STOKLAR		3.354.671,57	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		20.737.735,97
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI		3.342.064,27	43 DİĞER BORÇLAR		14.000,00
157 DİĞER STOKLAR HESABI		12.607,30	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		14.000,00
16 ÖN ÖDEMELER		10.658.989,41	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI		20.723.735,97
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI		10.658.989,41	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIKI HESABI		20.723.735,97
			5 ÖZ KAYNAKLAR		968.084.403,62
			50 NET DEĞER		1.504.712.249,71
			500 NET DEĞER HESABI		1.504.712.249,71
			57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		188.651.655,61
			570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI		188.651.655,61
			59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		-725.279.501,70
			591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)		-725.279.501,70
2 DURAN VARLIKLAR		895.958.055,03			
22 FAALİYET ALACAKLARI		4.940.648,24			
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI		4.940.648,24			
24 MALİ DURAN VARLIKLAR		3.160.225,00			
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI		3.120.000,00			
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI		60.225,00			
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		887.846.781,79			
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI		660.915.350,00			
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI		52.610.000,00			
252 BİNALAR HESABI		517.846.448,63			
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI		124.427.662,85			
254 TAŞITLAR HESABI		2.627.382,13			
255 DEMİRBAŞLAR HESABI		63.125.801,83			
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-751.641.490,54			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI		217.935.626,89			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		0,00			
260 HAKLAR HESABI		7.437.248,59			
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI		31.268,91			
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-7.468.517,50			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR		-9.600,00			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI		31.504.156,00			
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-31.513.756,00			
AKTİF TOPLAMI		994.989.217,24	PASİF TOPLAMI		994.989.217,24
Bilanço Dipnotları :					
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI		6.895.847,85			
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI		6.895.847,85			
920 GİDER TAHHÜTLERİ HESABI		3.706.207,91			
921 GİDER TAHHÜTLERİ KARŞILIKI HESABI		3.706.207,91			
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI		18.451.100,93			
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI		18.451.100,93			
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GEL HESABI		132.000,00			
999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIKI HESABI		132.000,00			

TABLO 1.2 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 38.27

Adı: DİCLE ÜNİVERSİTESİ

Yıl: 2018

Ekonomik Kodu	Giderin Türü	Cari Yıl (N)
630.01	Personel Giderleri	256.257.257,09
630.02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	39.512.585,93
630.03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	68.899.398,83
630.05	Cari Transferler	12.272.580,70
630.12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	156.556,94
630.13	Amortisman Giderleri	745.001.684,18
630.14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	9.675.552,60
630.20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	33.004,67
630.30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	15.499.582,61
630.99	Diğer Giderler	251.761,23
Gider Toplamı		1.147.559.964,78

Ekonomik Kodu	Gelirin Türü	Cari Yıl (N)
600.03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	23.423.931,58
600.04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	360.662.759,38
600.05	Diğer Gelirler	22.763.681,37
600.11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	15.707.401,28
Gelir Toplamı		422.557.773,61
610- Gelirlerden Ret ve İadeler		277.310,53
Net Gelir Toplamı		422.280.463,08

	Cari Yıl (N)
Gider Toplamı (A)	1.147.559.964,78
Gelir Toplamı(B)	422.557.773,61
Gelirlerden Ret ve İadeler(C)	277.310,53
Net Gelir (D=B-C)	422.280.463,08
Faaliyet Sonucu (D-A)	-725.279.501,70

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Bilimsel Projeler Hesabı ve Bilimsel Projeler Karşılığı Hesaplarının Kullanılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu husus 2018 yılında da devam etmektedir. Bulgu yapıldı.
Maddi Duran Varlık Kiralamalarının Nazım Hesaplara Kaydedilmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu husus 2018 yılında da devam etmektedir. Bulgu yapıldı.
Tahakkuk Ettirilen Alacaklardan Takibe Alınan Tutarların Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu husus 2018 yılında da devam etmektedir. Bulgu yapıldı.
Ekonomik Ömrünü Tamamlayan Maddi Duran Varlıkların Doğrudan Giderleştirilerek Kayıtlardan Çıkarılması	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu husus 2018 yılında da devam etmektedir. Bulgu yapıldı.

Proje Özel Hesabındaki Dövizler İçin Ay Sonlarında Değerleme Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu husus 2018 yılında da devam etmektedir. Bulgu yapıldı.
Üniversite Tarafından Peşin Alınan Kira Gelirlerinin Dönem Ayırıcı Hesaplara Kaydedilmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu husus 2018 yılında da devam etmektedir. Bulgu yapıldı.
Dicle Üniversitesi Tarafından Dicle Üniversitesi Spor Kulübü Derneği'ne Kiralama Yapılması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu idarece takip edilmektedir. Söz konusu dernekle alacak ve tahliye davaları 2010 yılından beri devam ettiğinden herhangi bir işlem yapılamamaktadır.
Fen Fakültesi Taşınır Kayıtlarının Gerçeği Yansıtması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus idarece düzeltilmektedir.
Mühendislik Fakültesine Ait Taşınır İşlemlerinde Mevzuata Aykırılıklar	2017	Kısmen Yerine	Bulgu konusu husus idarece

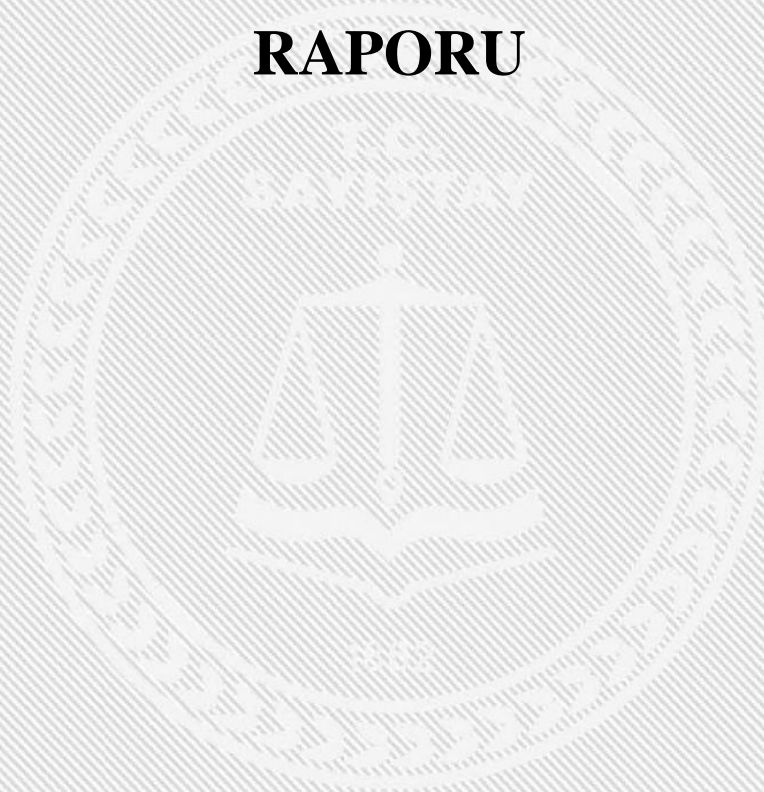
Bulunması		Getirildi	düzeltilmektedir.
Ziraat Fakültesine Ait Taşınırların Bir Kısımının Markasız Olarak Kaydedilmesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus idarece düzeltilmektedir.
Üniversite Tarafından Yapılan Taşınmaz Kiralamalarının Açık İhale Usulü Yerine Pazarlık Usulü ile Yapılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus 2018 yılı içinde düzeltilmiştir. Taşınmaz kiralamaları zorunlu olmadıkça açık ihale usulü ile yapılmaktadır.
Bilimsel Araştırma Projelerinde Ara Raporların Ve Sonuç Raporlarının Süresinden Sonra Verilmesi Veya Hiç Verilmemesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu hususlar idarece takip edilmektedir.
Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama Yönergesinde Mevzuata Aykırılık Olması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama Yönergesinin ilgili maddesinde değişiklik yapılması için Üniversite Senatosuna

			14.05.2018 tarih ve sayılı yazı sunulmuş ve kabul edilmiştir.
Bilimsel Araştırma Projeleri Kapsamında Verilen Avanslara İlişkin Mahsupların Zamanında Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus idarece takip edilmektedir.
Bilimsel Araştırma Projeleri Kapsamında Akademik Personelin Yurtdışına Yabancı Dil Kursuna Gönderilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu idarece takip edilmekte bu tür bir uygulama tekrarlanmamıştır.
Süresi Geçtiği Halde Halen Tamamlanmayan Bilimsel Araştırma Projeleri Olması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Süresi geçtiği halde halen tamamlanmayan projeler bulunmaktadır. Bulgu yapıldı.
Bilimsel Araştırma Projeleri Sonuçlarının Duyurulmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus idarece takip edilmektedir.
Dış Destekli Bilimsel Araştırma Projelerindeki İşlemlerin Mevzuata Uygun	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu devam etmektedir.

Yapılmaması			Bulgu yapıldı.
Üniversitede Bazı Birimlerin Fiilen Atıl Durumda Bulunması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu idarece takip edilmektedir.
Üniversiteye Tahsis Edilen Hazine Taşınmazlarının Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus 2018 yılı içinde düzeltilmiştir.
Döner Sermaye İşletmesine Yatırılan Sermaye Tutarının Muhasebe Kaydının Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus 2018 yılı içinde düzeltilmiştir.
Muhasebe Kayıtlarında Olmayan Banka Hesaplarının Bulunması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu idarece takip edilmektedir. Bulguda belirtilen hesapların bir kısmı ana hesaba aktarılarak kapatılmış, bir kısmının birimlerin maaş hesabı olduğu, bir kısmının ise birimlerin döner sermaye hesapları olduğu belirtilmiştir.

Üniversiteye Ait Taşınmazlardan Niteliği Değişenlerin Değer Tespitinin Yapılarak Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus 2018 yılı içinde düzeltilmiştir.
Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu husus 2018 yılında da devam etmekte. Bulgu yapıldı.
Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının Gerçeği Yansıtılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus 2018 yılında düzeltilmiştir.
Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu husus 2018 yılında da devam etmektedir. Bulgu yapıldı.
Haklar Hesabında Kayıtlı Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus 2018 yılında bulunmamaktadır.

**DİCLE ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	35
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	40
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	41
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	41
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	42
6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	43
7. EKLER.....	57

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Gider Bütçe ve Gerçekleşmeleri.....	38
Tablo 2: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Gelir Bütçe ve Gerçekleşmeleri.....	39
Tablo 3: Sözleşme Yapılmaması Nedeniyle Kurumun Mahrum Kaldığı Gelir Tutarı.....	46

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

- 1. Üniversite Hastanesinde Çalışmakta Olan Bazı Öğretim Üyelerinin İdare ile Herhangi Bir Kurumsal Sözleşme İmzalamadığı Halde Özel Sağlık Kuruluşlarında Çalışması**
- 2. Üniversite Hastanesinde Çalışmakta Olan Bazı Öğretim Üyelerinin Özel Muayenehanelerinde Çalışmaya Devam Etmesi**
- 3. Üniversite Hastanelerinde Çalışan Tabiplerden Bir Kısmının Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Bulunmaması**

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Dicle Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 04.03.2001 tarihli "Dicle Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği"ne dayanılarak kurulmuştur.

Kurum bu raporun ilk bölümünde üniversiteler için belirtilen ilgili mevzuata tabi olmakla birlikte ayrıca;

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği

Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik

Dicle Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği

hükümlerine de tabidir.

Döner sermaye işletmeleri, kamu kesiminde piyasa konusu mal ve hizmet üreten ve atıl kapasitenin kullanılarak etkinleştirilmesi amacıyla kurulan işletmelerdir. Döner sermaye işletmesi gelir ağırlıklı çalışan bir kurumdur.

Kurumun içinde faaliyet gösterdiği sektör ağırlıklı olarak sağlık sektörüdür. Kurum bu sektörde bir rekabet ortamında değildir. Fakat kurumun müşterisi kabul edilebilecek hastaların büyük çoğunluğu bir sosyal güvenlik kuruluşu mensubu olduğu için kurum yapacağı fiyatlandırmalarda yetkili mercilerce yürürlüğe konulan rakamsal limitlere uymak zorundadır. Bu durum kurumun elde edeceği gelirler üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

Dicle Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği Faaliyet Alanını şöyle belirlemiştir:

"Faaliyet Alanı

Madde 2 —Dicle Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin faaliyet alanına giren iş ve hizmetler aşağıda gösterilmiştir.

a) Yükseköğretim Kurumları dışındaki gerçek ve tüzel kişilerce istenecek bilimsel görüş vermek, proje, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak, kurs, seminer ve bunlara ilişkin raporlar düzenlemek,

b) Teknik, kültürel, sanatsal, tarım ile ilgili araştırma ve uygulamaları yapmak ve bunları teşvik etmek amacıyla konferans düzenlemek,

c) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuvarında yapılacak her çeşit

muayene, tetkik, tahlil, tedavi, ameliyat, uygulama, her türlü analiz ve sağlık hizmetleri ile ilgili yataklı ve yataksız sabit geçici kuruluşları işletmek,

d) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek, faaliyet alanları ile sınırlı olarak her türlü mal ve hizmet üretiminde bulunmak, önceden Rektörün onayı alınmak suretiyle elde edilecek ürünleri pazarlamak, teşhir ve satış yerleri açmak,

e) Bilgisayar destekli tasarım, üretim ve eğitim etkileşimli video kaset ile programlar hazırlamak, yazılım desteği sağlamak, bilgisayar montajlı mikro işlemcili kontrol sistemleri ve ölçü aletleri üretimleri yapmak, Üniversite bünyesinde kurulmuş bulunan televizyon yayın sistemini işletmek, televizyon ve radyo programları hazırlamak,

f)Elektronik dizgi ve çoğaltma sistemleri ile kitap, her türlü baskı, cilt ve matbaa ve renkli renksiz reproduksiyon işleri yapmak.”

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Döner Sermaye İşletmesinin örgüt yapısı, idari birimlerin yönetimi ve yöneticilerin yetki ve sorumlulukları, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58'inci maddesiyle ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik'le düzenlenmiştir.

Döner Sermaye İşletmesinin Yönetim Kurulu Üniversitenin Yönetim Kuruludur. Üniversite Yönetim Kurulu, yetkilerini uygun gördüğü ölçüde, kuracakları yürütme kuruluna devredebilir.

Döner Sermaye İşletmesinin üst yöneticisi Rektördür. Rektör bu yetkisini uygun gördüğü ölçüde rektör yardımcılara, dekanlara veya enstitü, yüksekokul, araştırma ve uygulama merkezi müdürlerine devredebilir.

Döner Sermaye İşletmesi, üniversite bünyesinde faaliyet gösteren çeşitli akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır. Döner sermaye bütçesi olan her bir fakülte/yüksekokul/enstitü/araştırma uygulama merkezi birer işletme birimidir. Döner Sermaye İşletmesine bağlı 21 adet birim bulunmaktadır. Bu birimlerde öğretim elemanlarının piyasa konusu olan mal/hizmet üretimi faaliyetleri neticesinde döner sermaye gelirleri elde edilmektedir.

Döner sermaye işletme müdürlüğünde 1 işletme müdürü, 4 birim sorumlusu ve 48 kişi olmak üzere toplam 53 personel bulunmaktadır. Bu personelin 27'si 4/a'lı, 26'sı 4/d'li statüde çalışmaktadırlar.

Üniversite ile ilişkisi: Döner sermaye işletmelerinin oluşturulduğu üniversite, fakülte, enstitü ve yüksekokullar ve konservatuvar ile diğer birimlerin yönetim kurulları, ilgili döner

sermaye işletmesinin yönetim kuruludur. En üst yetkili amir Rektördür.

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 35'inci maddesinde döner sermaye işletmelerinin bütçe döneminin malî yıl olduğu belirtilmiş ve 36'ncı maddesinde:

“Döner sermaye işletmesinin bütçe tasarısı işletme müdürü ve Sayman tarafından hazırlanır ve en geç Ekim ayı başında üniversite yönetim kuruluna sunulur. Bütçe, üniversite yönetim kurulu kararıyla kesinleşir.

Döner sermaye gelirleri bütçedeki harcama kalemleri ile program hedefleri dışındaki amaçlara tahsis edilemez. Yıl içindeki bütçe tertipleri arasındaki aktarmalar üniversite yönetim kurulu kararıyla yapılır.

Bütçede yıl içinde yapılacak ek ve değişiklikler birinci fıkrada öngörülen usule uygun olarak yapılır.”

hükümleri Üniversite ile Döner Sermaye İşletmeleri arasındaki ilişkileri belirlemektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının Kurum ile ilişkisi: 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 58'inci maddesine göre, Döner Sermaye İşletmelerinin saymanlık hizmetleri Hazine ve Maliye Bakanlığınca kurulacak döner sermaye saymanlıklarınca yürütülür.

Mali ve muhasebe işlemleri yine aynı Bakanlıkça yürütülür. Üniversite bütçesinin hazırlanması sırasında ödeneklerin tahsisi, sınırlandırılması ve iptal edilmesi hususunda tam yetkilidir. Bütçenin uygulanması sırasında ödeneklerin serbest bırakılması, ödenek aktarımı ve ödeneğin iptal edilmesi hususlarında kurum üzerinde etkileri görülmektedir.

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmeliğin Mali Denetim başlıklı 37'nci maddesine göre Döner sermaye işletmesinin malî işlemleri, gelirleri ve giderleri, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Sayıştay'ca her zaman denetlenebilir.

Dicle Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, çok farklı birimleri olması sebebiyle birçok sektör ve alandan kurum ve kuruluşla ilişki içindedir. Mali işlemlerin yürütülmesi ve muhasebeleştirilmesi saymanlık müdürlüğünce gerçekleştirildiğinden, en yoğun ilişki Hazine ve Maliye Bakanlığı ile gerçekleşmektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığı işletmenin muhasebe işlemlerini gerçekleştiren kurum olarak doğrudan etkin bir rol üstlenmektedir.

Saymanlık hizmetlerini yürüten Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğüne bağlı personelin tamamı Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde görev yapmaktadır.

Ayrıca kurum bütçesinin hazırlanmasında Hazine ve Maliye Bakanlığının çalışanı olan

saymanlık müdürü görev almaktadır.

Diğer taraftan, Tıp Fakültesi Hastanesi ve Diş Hekimliği Fakültesi birimleri sağlık hizmet sunumu açısından Sağlık Bakanlığı, mali açıdan Sosyal Güvenlik Kurumu ile temas içindedirler.

Mühendislik Fakültesi, Mimarlık Fakültesi, Veterinerlik Fakültesi ve Ziraat Fakültesi ise sektörleriyle ilgili hem kamu hem de özel sektöre hizmet sunumu yapmaktadırlar. Diğer ilgili birimlerden aktif olanlar da yaptıkları iş ve işlemlere paralel olarak diğer kurum ve kuruluşlarla ilişki kurmaktadırlar.

1.3. Mali Yapı

Döner sermaye işletmesinin 2018 yılı bilançosunda sermayesi 60.225,00 TL olup, toplam aktif ve pasif büyüklüğü 88.454.692,95 TL'dir.

Döner sermaye işletmesinin 2018 yılı gelir tablosuna göre yıl sonunda 51.425.818,40 TL zararı olmuştur.

İşletmenin ekonomik sınıflandırmaya göre gider bütçesi ve gerçekleştirmeleri 2017 yılı verileri ile birlikte aşağıda gösterilmiştir. Buna göre 2018 yılında gider bütçesinin gerçekleşme oranı %103,02 olmuştur.

Açıklama	2017		2018	
	Bütçe	Gerçekleşen	Bütçe	Gerçekleşen
Personel Giderleri	16.126.252,00	16.882.069,70	65.589.137,00	66.395.518,00
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	1.012.050,00	779.693,53	13.772.564,00	11.625.340,00
Mal Ve Hizmet Alımları	238.578.976,00	201.725.576,41	177.482.665,00	191.088.742,00
Cari Transferler	10.145.688,00	14.638.321,19	18.212.448,00	16.470.481,00
Sermaye Giderleri	4.105.000,00	2.354.299,85	3.103.000,00	1.052.811,00
Ek Ödeme	76.038.959,00	73.744.887,42	76.025.646,00	78.244.527,00
Toplam	346.006.925,00	310.124.848,10	354.185.460,00	364.877.419,00

İşletmenin ekonomik sınıflandırmaya göre gelir bütçesi ve gerçekleştirmeleri 2017 yılı verileri ile birlikte aşağıda gösterilmiştir. Buna göre 2018 yılında gelir bütçesinin gerçekleşme oranı %79,61 olmuştur.

Tablo 2: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Gelir Bütçe ve Gerçekleşmeleri				
Açıklama	2017		2018	
	Bütçe	Gerçekleşen	Bütçe	Gerçekleşen
Mal Ve Hizmet Gelirleri	312.702.645,00	251.049.889,66	341.042.240,00	278.616.164,00
Alınan Bağış Ve Yardımlar	4.510.500,00	2.183.386,99	10.011.025,00	2.442.370,00
Diğer Gelirler		172.152,45	200.000,00	705.018,00
Diğer Gelirler	28.793.487,00	928.399,59	2.932.195,00	201.825,00
Toplam	346.006.632,00	254.333.828,69	354.185.460,00	281.965.377,00

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Döner sermayenin muhasebe kayıt işlemleri, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı muhasebe yetkilisince Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Döner sermaye işletmesi muhasebe işlemlerini Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine dayanarak yürütmektedir. Bu bağlamda üretilen mali tablolar, adı geçen Yönetmeliğin 565 ve 573'üncü maddelerinde geçen defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır.

Döner sermaye işletmesinde tek düzen muhasebe sistemi kullanılmaktadır. İşletmenin bütçe uygulama sonuçları, işletme tarafından hazırlanan kesin hesap cetvellerinde gösterilmektedir. İşletme tarafından hazırlanan cetveller, bir yıllık uygulama sonuçlarını göstermektedir. Kesin hesap cetvellerinin onaylanması, bütçenin onaylanmasındaki usule göre yapılmaktadır.

İşletme bütçelerinden yapılacak harcamalarda ödeme belgesine bağlanacak kanıtlayıcı belgeler hakkında, 31.12.2005 tarihli ve 26040 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümleri uygulanmaktadır.

Döner Sermaye İşletmesi tarafından düzenlenen yönetim dönemi hesabı; defter, cetvel ve tablolar ile bu Yönetmelik uyarınca düzenlenmesi gereken yılsonu sayım tutanakları, hesap dönemi sonu itibarıyla görev başında bulunan muhasebe yetkilisi tarafından yönetim dönemi hesabı adı altında oluşturulacak bilanço ve ekleri bir dosya ile birlikte Şubat ayı sonuna kadar, Sayıştaya gönderilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer

alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, Kurumun tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Gelir Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak

oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Dicle Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Üniversite Hastanesinde Çalışmakta Olan Bazı Öğretim Üyelerinin İdare ile Herhangi Bir Kurumsal Sözleşme İmzalamadığı Halde Özel Sağlık Kuruluşlarında Çalışması

Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesinde kadrosu bulunan 7 öğretim görevlisinin idare ile herhangi bir kurumsal sözleşme imzalanmadan özel sağlık kurumlarında çalışmaya devam ettikleri tespit edilmiştir.

Tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan öğretim elemanlarının çalışma rejimleriyle ilgili olarak 18.01.2014 tarih ve 28886 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 6514 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’la söz konusu öğretim elemanlarının çalışma rejimi değiştirilmiş, bazı istisnalar dışında mesai saatleri dışında mesleki faaliyette bulunmaları ve özel kuruluşlarda çalışmaları yasaklanmıştır. Anayasa Mahkemesi, bu faaliyetlerin üç ay içinde sona erdirilmesiyle ilgili dava konusu kurallar hakkında 09/04/2014 tarihli ve E.2014/61, K.2014/6 (Yürürlüğü Durdurma) sayılı kararıyla sonradan giderilmesi güç veya olanaksız durum ve zararların önlenmesi için esas hakkında karar verilinceye kadar yürürlüklerinin durdurulmasına karar vermiştir. Anayasa Mahkemesi yaptığı yargılama sonucunda 07/11/2014 tarih ve E.2014/61 ve K. 2014/166 kararıyla 6514 sayılı Kanun’la 2547 sayılı Kanun’un geçici 64’üncü maddesiyle getirilen;

“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel kuruluşlarda çalışmakta olan öğretim üyeleri, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde bu faaliyetlerini sona erdirir; bu süre içinde sona erdirmeyen öğretim üyelerinin üniversiteyle ilişkileri kesilir.”

hükmünü iptal etmesine karşılık, yine 6514 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanun’un 36’ncı maddesine eklenen ek fıkralar ile 58 inci maddesine eklenen hükümlerin iptal edilmesi istemini reddetmiştir. Anayasa Mahkemesi’nin 6514 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanuna eklenen geçici 64’üncü maddesinin iptaliyle ilgili gerekçeli kararında özel sağlık kuruluşlarında çalışmanın kazanılmış bir hak olmadığı; “.....Bir statüye bağlı olarak ileriye dönük beklenen haklar, kazanılmış hak niteliği taşımadığından; Kanun’un yürürlüğe girmesinden önce mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel kuruluşlarda çalışmakta olan öğretim üyelerinin bu yönden kazanılmış haklarından söz

edilebilmesi olanaklı değildir.” denilerek açıkça ifade edilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin iptal istemini reddetmesi neticesinde halen yürürlükte olan ve 6514 sayılı Kanun ile değişik 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Çalışma esasları" başlıklı 36'ncı maddesinde;

"Öğretim elemanları, üniversitede devamlı statüde görev yapar.

.....

(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/11 md.) Tabip, dış tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan öğretim elemanları, kanunlarda belirtilen hâller dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28 inci maddesi hükmüne tabidir. Ancak bunlardan profesör ve doçent kadrosunda olanlar, her bir anabilim dalındaki kadrolu profesör ve doçent sayısının yüzde 50'sini geçmemek, bir yıla kadar kurumsal sözleşme yapılmak ve geliri üniversite döner sermayesi hesabına kaydedilmek şartıyla ve ilgilinin muvafakati ile mesai dışında özel hastaneler veya vakıf üniversitesi hastanelerinde çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılabileceklerin hesabında küsurat dikkate alınmaz ve çalıştırılacak öğretim üyeleri, Sağlık Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek yüzde 50'si uygulama, yüzde 50'si de akademik faaliyetlerinden oluşacak önceki yılın performans kriterlerine göre belirlenir. Bu fıkra kapsamında çalıştırılan öğretim üyeleri;

a) Aynı anda birden fazla sözleşme ile çalıştırılmaz.

b) Aylık sözleşme ücretleri, mesai dışı toplam tavan ek ödeme brüt tutarından az olamaz.

c) Altıncı fıkrada sayılan idari görevlerde bulunamaz.

ç) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde ilave ücret alınmak suretiyle hizmet veremez.

d) İlgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine aykırı davranışları hâlinde, idari ve disiplin sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla bir yıl, üç yıl içinde tekerrüründe beş yıl süreyle bu kapsamda çalıştırılmaz.

(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/11 md.) Özel hastaneler ve vakıf üniversitesi hastaneleri, tabip ve dış tabibi kadro sayıları için ayrı ayrı hesaplanmak şartıyla ve bu sayıların yüzde 20'sini geçmemek üzere yedinci fıkra kapsamında üniversite ile sözleşme yapabilir. Vakıf üniversiteleri ile iş birliği yapan özel hastanelerde yüzde 20 oranının hesabında, üniversite kadrolarındaki tabip ve dış tabibi dikkate alınmaz. Bunlardan ilgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine aykırı davranışların, bu kapsamdaki ilgili sözleşmesi sona erdirilir ve bunlar bir yıl süreyle yeni sözleşme yapamaz. Aykırı davranışın üç yıl içinde tekerrüründe ise beş yıl

süreyle yeni sözleşme yapma yasağı uygulanır.

(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/11 md.) Yedinci fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Yükseköğretim Kurulunun onayı ile üniversite yönetim kurulları tarafından belirlenir.”

Denilmektedir.

Yine 6514 sayılı Kanun'la değişik 2547 sayılı Kanun'un 58'inci maddesine eklenen (h) ve (ı) bendinde ise;

“h) (Ek: 2/1/2014-6514/12 md.) Öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında üniversitede sundukları sağlık hizmetlerinden dolayı 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca alınan ilave ücretler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Bu tutardan ayrıca Hazine payı kesintisi ve (b) fıkrası uyarınca kesinti yapılmaz. Bu şekilde elde edilen gelirin yüzde 50'sinden az ve yüzde 60'ından fazla olmamak üzere üniversite yönetim kurulunca tespit edilecek oranı, mesai saatleri dışında sağlık hizmeti sunan öğretim üyesine, mesai içinde gerçekleştirilen iş miktarı ve çeşidi dikkate alınarak belirlenen toplam performansı aşmamak kaydıyla, ek ödeme matrahının yüzde 800'ünü geçmemek üzere her ay ayrıca ödenir. Mesai saatleri dışında ilave ücret alınmayacak sağlık hizmetlerini veren öğretim üyeleri için de yüzde 800 oranı uygulanır. Ancak bu fıkra kapsamında öğretim üyelerine yapılacak ek ödeme ile (c) ve (f) fıkraları uyarınca yapılacak ek ödeme toplamı ek ödeme matrahının yüzde 1600'ünü geçemez. Bu fıkra uyarınca dağıtılan gelirlerden kalan tutarlar (b) fıkrasında belirtilen işler ile (c) fıkrasının ikinci paragrafı uyarınca fiilen mesai dışında çalışan diğer personele yapılacak ek ödemede kullanılır.

ı) (Ek : 2/1/2014-6514/12 md.) Öğretim üyelerinin 36 ncı maddenin yedinci fıkrası uyarınca çalışmaları karşılığı elde edilen gelirler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Bu tutardan (b) fıkrası uyarınca kesinti yapılmaz. Bu gelirin yüzde 50'si, herhangi bir limite bağlı olmaksızın hizmeti sunan öğretim üyesine ödenir ve kalan tutar (b) fıkrasında belirtilen işler için kullanılır.”

hükümleri yer almaktadır.

Daha sonra 19.11.2014 tarih ve 6569 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir:

“Geçici Madde 70 – (Ek: 19/11/2014-6569/32 md.)

Tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan öğretim üyelerinden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel sağlık kuruluşlarında çalışmakta olanlara, bu faaliyetlerini

sona erdirinceye kadar üniversite ödeneği ve ek ödeme ödenmez. Bunlardan belirtilen faaliyetlerini sona erdirmek isteyenler, 31/12/2014 tarihine kadar bu konudaki iradelerini görevli oldukları kurum yönetimlerine bildirirler ve bunların en geç 31/5/2015 tarihine kadar bu faaliyetleri sona ermiş sayılır ve çalışma uygunluk belgesi veya izni iptal edilir. Bu süre içinde mali hakları ve ek ödemeleri tam olarak ödenmeye devam olunur.”

Söz konusu maddenin iptaline ilişkin yapılan başvuru sonrasında Anayasa Mahkemesi maddenin ilk cümlesini iptal etmiş, diğer kısımlarını ise iptal etmemiştir. Karar sonrası ilgili maddenin mevcut hali şu şekildedir;

“Geçici Madde 70 – (Ek: 19/11/2014-6569/32 md.)

(İptal birinci cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 22/6/2016 tarihli ve E.: 2016/13, K.: 2016/127 sayılı Kararı ile.) Bunlardan belirtilen faaliyetlerini sona erdirmek isteyenler, 31/12/2014 tarihine kadar bu konudaki iradelerini görevli oldukları kurum yönetimlerine bildirirler ve bunların en geç 31/5/2015 tarihine kadar bu faaliyetleri sona ermiş sayılır ve çalışma uygunluk belgesi veya izni iptal edilir. Bu süre içinde mali hakları ve ek ödemeleri tam olarak ödenmeye devam olunur....”

Yukarıda belirtilen, Anayasa Mahkemesince iptal edilmeyen ve yürürlükte olan Kanun hükmü mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel sağlık kuruluşlarında çalışmakta olanların en geç 31/5/2015 tarihine kadar bu faaliyetlerinin sona ermiş sayılacağını ve çalışma uygunluk belgesi veya izinlerinin iptal edileceğini açıkça belirtmektedir.

Belirtilen mevzuat hükümleri, Anayasa Mahkemesi kararları ve açıklamalar çerçevesinde, bugün itibari ile öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında çalışabilmesinin sınırlandırıldığı görülmektedir. Öğretim üyeleri mesai saatleri sonrasında ya üniversite bünyesinde özel muayene yapabilecekler veya kurum ile Kanun'da belirtilen şartlar doğrultusunda anlaşma yapılması şartıyla vakıf veya özel sağlık kuruluşlarında çalışabileceklerdir. Bu iki durum dışında ise gerek kendi özel muayenehanelerinde gerekse de diğer sağlık kurumlarında çalışamayacaklardır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri yürürlükte olmasına ve Anayasa Mahkemesi kararlarında da özel sağlık kurumlarında anlaşma yapılmaksızın çalışmanın kazanılmış hak olmadığı açıkça ifade edilmesine rağmen 7 öğretim üyesinin idare ile kurumsal herhangi bir sözleşme imzalanmamasına rağmen özel sağlık kuruluşlarında çalışmaya devam ettikleri anlaşılmıştır.

Anayasa Mahkemesince iptal edilmeyen ve halen yürürlükte olan 2547 sayılı Kanun'un geçici 70'inci maddesinde serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel sağlık

kuruluşlarında çalışmakta olanların en geç 31.5.2015 tarihine kadar bu faaliyetlerinin sona ermiş sayılacağı ve çalışma uygunluk belgesi veya izinlerinin iptal edileceği açıkça belirtilmiştir.

Diğer taraftan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 36'ncı maddesine göre öğretim görevlilerinin özel sağlık kurumlarında çalışabilmesi için kurumla özel sağlık kuruluşu arasında imzalanacak olan sözleşmede aylık sözleşme ücretleri, mesai dışı toplam tavan ek ödeme brüt tutarından az olamaz. Bu tutar söz konusu anlaşma için idare ve öğretim görevlisi açısından taban tutardır. Buna göre 2018 yılı itibari ile doçentlerin ve profesörlerin aylık ek ödeme matrahı ve mesai dışı toplam tavan üzerinden yapılacak olan anlaşmanın minimum aylık ve yıllık bedelleri aşağıda yer alan tabloda gösterilmiştir.

Tablo 3: Sözleşme Yapılmaması Nedeniyle Kurumun Mahrum Kaldığı Gelir Tutarı					
Kadro Unvanı	Aylık Ek Ödeme Matrahı	Mesai Dışı Toplam Tavan Oranı	Aylık Minimum Sözleşme Tutarı	Yıllık Minimum Sözleşme Tutarı	Döner Sermayeye Ödenmesi Gereken Miktar (%50)
Profesör	3.676,78	%800	29.414,24	352.970,88	176.485,44 TL
Sözleşmesiz Çalışan Profesör Sayısı			5	Kurumun Elde Etmesi Gereken Yıllık Min. Gelir	882.427,20 TL
Kadro Unvanı	Aylık Ek Ödeme Matrahı	Mesai Dışı Toplam Tavan Oranı	Aylık Minimum Sözleşme Tutarı	Yıllık Minimum Sözleşme Tutarı	Döner Sermayeye Ödenmesi Gereken Miktar (%50)
Doçent	2.703,77	%800	21.630,16	259.561,92	129.780,96 TL
Sözleşmesiz Çalışan Doçent Sayısı			2	Kurumun Elde Etmesi Gereken Yıllık Min. Gelir	259.561,92 TL
				Toplam	1.141.989,12 TL

Öğretim görevlilerinin özel sağlık kuruluşlarında çalışabilmesi için 2018 yılı verilerine göre yapılması gereken minimum anlaşma tutarı profesörler için aylık 29.414,24 TL, yıllık 352.970,88 TL; doçentler için ise aylık 21.630,16 TL, yıllık 259.561,92 TL'dir. 2547 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesinin 7'nci fıkrasına göre söz konusu tutarların %50'si döner sermaye işletme müdürlüğüne yatırılması gerektiğinden döner sermaye işletmesinin profesör kadrosunda bulunan bir öğretim üyesi için alması gereken yıllık asgari tutar 176.485,44 TL, doçent kadrosunda bulunan bir öğretim üyesi için alması gereken yıllık asgari tutar 129.780,96 TL'dir. Dicle Üniversitesinde profesör kadrosunda 5, doçent kadrosunda 2, toplam 7 öğretim görevlisi kurumsal sözleşme yapmadan özel sağlık kuruluşlarında çalıştığından anlaşma yapılmaması nedeniyle 2018 yılında döner sermaye işletmesinin mahrum kaldığı gelir miktarı minimum 1.141.989,12 TL'dir.

Öte yandan sözleşme yapılması gerekirken yapılmaması nedeniyle öğretim

görevlilerinin 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre üniversitede elde etmiş oldukları maaş, ek ders ve katkı payı dolayısıyla matrah birleştirmesi yapılamadığından, gerek maaş, ek ders ve katkı payı ödemelerinden gerekse de özel sağlık kuruluşlarından elde edilen gelirler üzerinden kesilmesi gereken gelir vergisi eksik kesilmektedir.

Sonuç olarak, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 36'ncı maddesine eklenen ek fıkra hükümleri, 58'inci maddesine eklenen (h) ve (ı) fıkraları ve geçici 70'inci madde yürürlükte olmasına ve geçici 70'inci maddede ".....en geç 31/5/2015 tarihine kadar bu faaliyetleri sona ermiş sayılır ve çalışma uygunluk belgesi veya izni iptal edilir." denilmesine ve Kanun'da belirtilen sürenin üzerinden yaklaşık 4 yıl geçmesine rağmen Dicle Üniversitesinde 7 öğretim görevlisinin kurumsal anlaşma olmadan, kanunlara aykırı olarak özel sağlık kurumlarında çalışmaya devam etmekte, bu nedenle döner sermaye 2018 yılı taban anlaşma tutarından hesaplanırsa bile asgari 1.141.989,12 TL gelirden mahrum kalmakta, ayrıca sözleşme yapılmaması nedeniyle maaş, ek ders, ve araştırma ve uygulama hastanesinden alınan mesai içi katkı payları ile özel sağlık kurumundan elde edilen gelirin matrah birleştirmesi yapılamadığından genel bütçe gelir vergileri de eksik kesilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Döner Sermaye İşletme Müdürlüğümüzce Bulgu:1' e yönelik olarak Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün mahrum kaldığı gelir açısından 24.02.2019 tarih 22275 sayılı yazımızla 7 (Yedi) Öğretim Üyesinin Altı aylık Ocak 2019 ayına kadar hesaplamaları yapılarak yasal işlem için Hukuk Müşavirliğimize gönderilmiştir. Sayıştay Başkanlığı 2018 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu Dış Hekimliği Dekanlığı, Tıp Fakültesi Dekanlığı ve Hastaneler Başhekimliğimize yazı ile gönderilerek bulgular ile ilgili yapılan iş ve işlemler için cevap istenmiş, Tıp Fakültesi Dekanlığının 17.05.2019 tarih 54186 sayılı yazıları ekinde Yönetim Kurulu Kararı alındığı ve Rektörlük Makamına gönderildiği belirtilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabı ve eklerinin incelenmesinde, bulguda belirtilen mevzuata aykırı durumun giderilmesi için gerekli çalışmalar yapıldığı bildirilmektedir.

Bu çerçevede meri mevzuat hükümleri ve Anayasa Mahkemesi kararları doğrultusunda kurumsal anlaşma olmadan özel sağlık kurumlarında çalışmaya devam edilmesi mevzuata aykırı olmaktadır.

BULGU 2: Üniversite Hastanesinde Çalışmakta Olan Bazı Öğretim Üyelerinin Özel Muayenehanelerinde Çalışmaya Devam Etmesi

Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesinde kadrosu bulunan 8 öğretim üyesinin özel muayenehanelerinde çalışmaya devam ettikleri tespit edilmiştir.

Tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan ğretim elemanlarının çalışma rejimleriyle ilgili olarak 18/01/2014 tarih ve 28886 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 6514 sayılı Kanun’la söz konusu ğretim elemanlarının çalışma rejimi değiştirilmiş, bazı istisnalar dışında mesai saatleri dışında mesleki faaliyette bulunmaları ve özel kuruluşlarda çalışmaları yasaklanmıştır. Anayasa Mahkemesi, bu faaliyetlerin üç ay içinde sona erdirilmesiyle ilgili dava konusu kurallar hakkında 09/04/2014 tarihli ve E.2014/61, K.2014/6 (Yürürlüğü Durdurma) sayılı kararıyla sonradan giderilmesi gç veya olanaksız durum ve zararların önlenmesi için esas hakkında karar verilmeye kadar yürürlüklerinin durdurulmasına karar vermiştir. Anayasa Mahkemesi yaptığı yargılama sonucunda 07/11/2014 tarih ve E.2014/61 ve K. 2014/166 kararıyla 6514 sayılı Kanun’la 2547 sayılı Kanun’un geçici 64’üncü maddesiyle getirilen;

“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel kuruluşlarda çalışmakta olan ğretim yeleri, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde bu faaliyetlerini sona erdirir; bu süre içinde sona erdirmeyen ğretim üyelerinin üniversiteyle ilişikleri kesilir.”

hükmünü iptal etmesine karşılık, yine 6514 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanun’un 36’ncı maddesine eklenen ek fıkralar ile 58 inci maddesine eklenen hükümlerin iptal edilmesi istemini reddetmiştir. Anayasa Mahkemesi’nin 6514 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanuna eklenen geçici 64’üncü maddesinin iptaliyle ilgili gerekçeli kararında özel muayenehane amanın kazanılmış bir hak olmadığı; “.....Bir statüye bağlı olarak ileriye dönük beklenen haklar, kazanılmış hak niteliği taşımadığından; Kanun’un yürürlüğe girmesinden önce mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel kuruluşlarda çalışmakta olan ğretim üyelerinin bu yönden kazanılmış haklarından söz edilebilmesi olanaklı değildir.” denilerek açıkça ifade edilmiştir.

Anayasa Mahkemesi’nin iptal ve iptal istemini reddetmesi neticesinde halen yürürlükte olan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun "alışma esasları" başlıklı 36’ncı maddesinde;

"ğretim elemanları, üniversitede devamlı statüde görev yapar.

.....

(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/11 md.) Tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan ğretim elemanları, kanunlarda belirtilen hâller dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28 inci maddesi hükmüne tabidir. Ancak bunlardan profesör ve doçent kadrosunda olanlar, her bir anabilim dalındaki kadrolu profesör ve doçent sayısının yüzde 50’sini geçmemek, bir yıla kadar kurumsal sözleşme yapılmak ve geliri niversite döner

sermayesi hesabına kaydedilmek şartıyla ve ilgilinin muvafakati ile mesai dışında özel hastaneler veya vakıf üniversitesi hastanelerinde çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılabileceklerin hesabında küsurat dikkate alınmaz ve çalıştırılacak öğretim üyeleri, Sağlık Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek yüzde 50'si uygulama, yüzde 50'si de akademik faaliyetlerinden oluşacak önceki yılın performans kriterlerine göre belirlenir. Bu fıkra kapsamında çalıştırılan öğretim üyeleri;

a) Aynı anda birden fazla sözleşme ile çalıştıramaz.

b) Aylık sözleşme ücretleri, mesai dışı toplam tavan ek ödeme brüt tutarından az olamaz.

c) Altıncı fıkroda sayılan idari görevlerde bulunamaz.

ç) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde ilave ücret alınmak suretiyle hizmet veremez.

d) İlgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine aykırı davranışları hâlinde, idari ve disiplin sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla bir yıl, üç yıl içinde tekerrüründe beş yıl süreyle bu kapsamda çalıştıramaz.

(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/11 md.) Özel hastaneler ve vakıf üniversitesi hastaneleri, tabip ve dış tabibi kadro sayıları için ayrı ayrı hesaplanmak şartıyla ve bu sayıların yüzde 20'sini geçmemek üzere yedinci fıkra kapsamında üniversite ile sözleşme yapabilir. Vakıf üniversiteleri ile iş birliği yapan özel hastanelerde yüzde 20 oranının hesabında, üniversite kadrolarındaki tabip ve dış tabibi dikkate alınmaz. Bunlardan ilgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine aykırı davranışların, bu kapsamdaki ilgili sözleşmesi sona erdirilir ve bunlar bir yıl süreyle yeni sözleşme yapamaz. Aykırı davranışın üç yıl içinde tekerrüründe ise beş yıl süreyle yeni sözleşme yapma yasağı uygulanır.

(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/11 md.) Yedinci fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Yükseköğretim Kurulunun onayı ile üniversite yönetim kurulları tarafından belirlenir.”

Denilmektedir.

Yine 2547 sayılı Kanun'un 58'inci maddesine eklenen ve halen yürürlükte olan (h) ve (ı) fıkralarında ise;

“h) (Ek: 2/1/2014-6514/12 md.) Öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında üniversitede sundukları sağlık hizmetlerinden dolayı 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca alınan ilave ücretler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Bu tutardan

ayrıca Hazine payı kesintisi ve (b) fıkrası uyarınca kesinti yapılmaz. Bu şekilde elde edilen gelirin yüzde 50'sinden az ve yüzde 60'ından fazla olmamak üzere üniversite yönetim kurulunca tespit edilecek oranı, mesai saatleri dışında sağlık hizmeti sunan öğretim üyesine, mesai içinde gerçekleştirilen iş miktarı ve çeşidi dikkate alınarak belirlenen toplam performansı aşmamak kaydıyla, ek ödeme matrahının yüzde 800'ünü geçmemek üzere her ay ayrıca ödenir. Mesai saatleri dışında ilave ücret alınmayacak sağlık hizmetlerini veren öğretim üyeleri için de yüzde 800 oranı uygulanır. Ancak bu fıkra kapsamında öğretim üyelerine yapılacak ek ödeme ile (c) ve (f) fıkraları uyarınca yapılacak ek ödeme toplamı ek ödeme matrahının yüzde 1600'ünü geçemez. Bu fıkra uyarınca dağıtılan gelirlerden kalan tutarlar (b) fıkrasında belirtilen işler ile (c) fıkrasının ikinci paragrafı uyarınca fiilen mesai dışında çalışan diğer personele yapılacak ek ödemede kullanılır.

ı) (Ek : 2/1/2014-6514/12 md.) Öğretim üyelerinin 36 ncı maddenin yedinci fıkrası uyarınca çalışmaları karşılığı elde edilen gelirler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Bu tutardan (b) fıkrası uyarınca kesinti yapılmaz. Bu gelirin yüzde 50'si, herhangi bir limite bağlı olmaksızın hizmeti sunan öğretim üyesine ödenir ve kalan tutar (b) fıkrasında belirtilen işler için kullanılır.”

hükümleri yer almaktadır.

Daha sonra 19.11.2014 tarih ve 6569 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir:

“Geçici Madde 70 – (Ek: 19/11/2014-6569/32 md.)

Tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan öğretim üyelerinden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel sağlık kuruluşlarında çalışmakta olanlara, bu faaliyetlerini sona erdirinceye kadar üniversite ödeneği ve ek ödeme ödenmez. Bunlardan belirtilen faaliyetlerini sona erdirmek isteyenler, 31/12/2014 tarihine kadar bu konudaki iradelerini görevli oldukları kurum yönetimlerine bildirirler ve bunların en geç 31/5/2015 tarihine kadar bu faaliyetleri sona ermiş sayılır ve çalışma uygunluk belgesi veya izni iptal edilir. Bu süre içinde mali hakları ve ek ödemeleri tam olarak ödenmeye devam olunur.”

Söz konusu maddenin iptaline ilişkin yapılan başvuru sonrasında Anayasa Mahkemesi maddenin ilk cümlesini iptal etmiş, diğer kısımlarını ise iptal etmemiştir. Karar sonrası ilgili maddenin mevcut hali şu şekildedir;

“Geçici Madde 70 – (Ek: 19/11/2014-6569/32 md.)

(İptal birinci cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 22/6/2016 tarihli ve E.: 2016/13, K.: 2016/127 sayılı Kararı ile.) Bunlardan belirtilen faaliyetlerini sona erdirmek isteyenler,

31/12/2014 tarihine kadar bu konudaki iradelerini görevli oldukları kurum yönetimlerine bildirirler ve bunların en geç 31/5/2015 tarihine kadar bu faaliyetleri sona ermiş sayılır ve çalışma uygunluk belgesi veya izni iptal edilir. Bu süre içinde mali hakları ve ek ödemeleri tam olarak ödenmeye devam olunur....”

Yukarıda belirtilen, Anayasa Mahkemesince iptal edilmeyen ve yürürlükte olan Kanun hükmü mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel sağlık kuruluşlarında çalışmakta olanların en geç 31/5/2015 tarihine kadar bu faaliyetlerinin sona ermiş sayılacağını ve çalışma uygunluk belgesi veya izinlerinin iptal edileceğini açıkça belirtmektedir.

Belirtilen mevzuat hükümleri, Anayasa Mahkemesi kararları ve açıklamalar çerçevesinde, bugün itibari ile öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında çalışabilmesinin sınırlandırıldığı görülmektedir. Öğretim üyeleri mesai saatleri sonrasında ya üniversite bünyesinde özel muayene yapabilecekler veya kurum ile Kanun'da belirtilen şartlar doğrultusunda anlaşma yapılması şartıyla vakıf veya özel sağlık kuruluşlarında çalışabileceklerdir. Bu iki durum dışında ise gerek kendi özel muayenehanelerinde gerekse de diğer sağlık kurumlarında çalışamayacaklardır.

Yapılan incelemede 8 öğretim üyesinin özel muayenehane faaliyetlerine devam ettiği anlaşılmıştır.

Anayasa Mahkemesince iptal edilmeyen ve halen yürürlükte olan 2547 sayılı Kanun'un geçici 70'inci maddesinde serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel sağlık kuruluşlarında çalışmakta olanların en geç 31/5/2015 tarihine kadar bu faaliyetlerinin sona ermiş sayılacağı ve çalışma uygunluk belgesi veya izinlerinin iptal edileceği açıkça belirtilmiştir.

Sonuç olarak, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 36'ncı maddesine eklenen ek fıkra hükümleri, 58'inci maddesine eklenen (h) ve (ı) fıkraları ve geçici 70'inci madde yürürlükte olmasına ve geçici 70'inci maddede “.....en geç 31/5/2015 tarihine kadar bu faaliyetleri sona ermiş sayılır ve çalışma uygunluk belgesi veya izni iptal edilir.” denilmesine rağmen Dicle Üniversitesi'nde 8 öğretim görevlisinin özel muayenehanelerinde çalışmaya devam ettikleri tespit edilmiştir. Kanun ile belirlenen nihai sürenin üzerinden yaklaşık 4 yıl geçmesine rağmen özel muayenehanesi olan öğretim üyelerinin bu faaliyetlerinin sona erdirilmesi hususunda herhangi bir işlem yapılmaması mevzuata aykırı olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Tıp Fakültesi Dekanlığının 17.05.2019 tarih 54186 sayılı yazıları ekinde Yönetim Kurulu Kararı alındığı ve Rektörlük Makamına gönderildiği belirtilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında ve eklerinin incelenmesinde, bulguda belirtilen mevzuata aykırı durumun giderilmesi için gerekli çalışmalar yapıldığı bildirilmektedir.

Bu çerçevede meri mevzuat hükümleri ve Anayasa Mahkemesi kararları doğrultusunda özel muayenehane sahibi olmak kazanılmış hak olmayıp, özel muayenehane uygulamasının sürdürülmesi mevzuata aykırı olmaktadır.

BULGU 3: Üniversite Hastanelerinde Çalışan Tabiplerden Bir Kısımının Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Bulunmaması

Dicle Üniversitesi hastanelerinde görev yapan tabiplerden bir kısmının, zorunlu olarak yaptırması gereken Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmadığı tespit edilmiştir. Yapılan incelemede Tıp Fakültesi Hastanesinde çalışan 651 tabipten 220'sinin, Diş Hekimliği Fakültesinde çalışan 126 diş tabibinden ise 17'sinin Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmadığı görülmüştür.

Kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabiplerin, diş tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, mesleki faaliyetleri sırasında kötü uygulamaları nedeniyle oluşabilecek zararlara karşı sigorta yaptırmaları kanunen zorunlu tutulmuştur.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un Ek 12'nci maddesinde, kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorunda olduğu, bu sigorta priminin yarısının kendileri tarafından, diğer yarısının döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçelerinden ödeneceği, bu maddedeki zorunlu sigortaları yaptırmayanlara, mülki idare amirince sigortası yaptırılmayan her kişi için beş bin Türk Lirası idari para cezası verileceği belirtilmiş olup, kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabiplerin, diş tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorunda oldukları yolunda amir hükümlere yer verilmiştir.

21.07.2010 tarihli ve 27648 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Kurum Katkısına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğin "Primlerin Ödenmesi ve Kurum Katkılarının Tahsili ile İadesi" başlıklı 3'üncü maddesinde, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, yaptıracakları sigorta sözleşmesinin primlerini

sigortacıya veya sigorta acentesine ödedikten sonra, ödedikleri prim tutarının yarısını döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçesinden geri alabileceği, geri ödemelerin ise sigortaya ilişkin poliçe veya sigorta şirketi ya da sigorta acentesinin kaşesini taşıyan prim ödeme makbuzunun bir örneğinin ibrazı üzerine ilgili kurum tarafından en geç otuz gün içinde yapılacağı belirtilmiştir.

Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları'nda sigorta sözleşmesinin, 1219 sayılı Kanun'un Ek 12'nci maddesi çerçevesinde, serbest ya da kamu veya özel sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların poliçe kapsamındaki mesleki faaliyeti ifa ederken, sözleşme tarihinden önceki on yıllık dönemdeki veya sözleşme süresi içinde mesleki faaliyeti nedeniyle verdiği zararlara bağlı olarak sözleşme süresi içinde kendisine yapılan tazminat taleplerine, bu taleple bağlantılı yargılama giderleri ile hükmolunacak faize ve sigortalı aleyhine ileri sürülen tazminat talebine ilişkin makul giderlere karşı poliçede belirlenen limitler dâhilinde teminat sağlayacağı belirtilmiştir.

Sigorta ettiren tabipler tıbbi kötü uygulamadan kaynaklanan bir işlemde dolayı tazminat ödemek durumu ile karşı karşıya kaldıkları durumlarda Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası hükümlerine göre hareket edilmesi gerekmektedir. Zira bu sigorta tabip, dış tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulama sebebi ile kişilere verebilecekleri zararlar ile bu sebeple kendilerine yapılacak rücuları karşılamak üzere yapılan bir sigorta olup, bir taraftan sigorta yaptıran tabiplere güvence sağlamakta, diğer taraftan da kurum bütçesinden karşılanması muhtemel tazminatlara karşı kuruma mali güvence sağlamaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca, Dicle Üniversitesi hastanelerinde görev yapan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulamadan kaynaklanacak tazminatlara ilişkin olarak, gerek zarar gören kişilerin gerek kurumlarının veya rücu edilmesi halinde kendilerinin zararlarının en aza indirilmesi için Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının yaptırılması önem arz etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Hastanelerimizde çalışan tabiplerden bir kısmının tıbbi kötü uygulamaya ilişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası bulunmaması ile ilgili Dış Hekimliği Dekanlığı 10.05.2019 tarih 51841 sayılı yazılarında Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının yapıldığını bununla ilgili liste eklemiştir. Tıp Fakültesi Dekanlığının 17.05.2019 tarih 54186 sayılı yazıları ekinde Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası yapanların listesi eklenmiş 2018 yılı içerisinde Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası yapmayanların sayısının 45

olduğunu, yapmayan hekimlerin Anabilim Dallarına uyarı yazıları yazılarak takip ve denetiminin yapılacağı belirtilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle tabiplerin büyük çoğunluğunun Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası yaptırıldığı, kalanların da takibinin yapılacağı ifade edilmektedir.

Meri mevzuat hükümleri gereği ve tabiplerin tıbbi kötü uygulamadan kaynaklanacak tazminatlara ilişkin olarak, zarar gören kişilerin, kurumlarının veya rücu edilmesi halinde kendilerinin zararlarının en aza indirilmesi açısından Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının yaptırılması önem arz etmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

DİCLE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
2018 YILI BİLANÇOSU

Aktif		Pasif	
Hesaplar	Tutar	Hesaplar	Tutar
1 DÖNEN VARLIKLAR	67.968.203,79	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	150.660.964,59
10 HAZIR DEĞERLER	10.234.550,44	30 MALİ BORÇLAR	760.000,00
102 BANKALAR HESABI	10.245.030,27	303 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLAR HESABI	760.000,00
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	10.479,83	32 TİCARİ BORÇLAR	131.285.786,72
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI		320 SATICILAR HESABI	130.665.440,37
12 TİCARİ ALACAKLAR	54.185.923,62	326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	619.449,48
120 ALICILAR HESABI	53.763.652,04	329 DİĞER TİCARİ BORÇLAR HESABI	896,87
123 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	422.069,70	33 DİĞER BORÇLAR HESABI	7.627.100,49
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	201,88	335 PERSONELE BORÇLAR HESABI	5.768.292,73
13 DİĞER ALACAKLAR	7.004.463,65	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	1858.807,76
134 DİĞER ALACAKLAR	760.000,00	34 ALINAN AVANSLAR	2.452,95
135 PERSONELDEN ALACAKLAR HESABI	16.842,98	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	2.452,95
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	6.227.620,67	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	10.902.629,30
15 STOKLAR	15.750.054,41	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	4.415.666,40
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	15.726.617,91	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI HESABI	2.500.914,54
153 TİCARİ MALLAR HESABI	23.436,50	362 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜKLERİ HESABI	1.438.388,93
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	65.895,71	363 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE KATKI PAYLARI	2.488.958,19
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	65.895,71	369 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜKLER HESABI	59.711,35
2 DURAN VARLIKLAR	1.213.805,12	37 BORÇLAR VE GİDER KARŞILIKLARI	82.995,13
22 TİCARİ ALACAKLAR	10.093,89	370 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜKLER KARŞILIKLARI HESABI	82.995,13
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	10.093,89	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	33.850.403,46
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	190.000,00	40 MALİ BORÇLAR	33.850.403,46
248 DİĞER DURAN VARLIKLAR HESABI	190.000,00	404 HAZİNEYE OLANA MALİ BORÇLAR	33.850.403,46
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	199.965,56	5 ÖZ KAYNAKLAR	-96.056.675,10
253 TESİS ,MAKİNA VE CİHAZLAR HESABI	53.861,40	50 ÖDENMİŞ SERMAYE	60.225,00
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	146.104,16	500 SERMAYE HESABI	60.225,00
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	555.072,00	57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI HESABI	15.364.154,52
260 HAKLAR HESABI	555.072,00	570 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	15.364.154,52

		HESABI	
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKULARI	258.673,67	58 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	-60.055.236,22
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI	258.673,67	580 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI HESABI (-)	-60.055.236,22
		59 DÖNEM NET KAR/ZARARI	-51.425.818,40
		590 DÖNEM NET KARI HESABI	3.290.500,48
		591 DÖNEM NET ZARARI HESABI (-)	-54.716.318,88
Toplam	88.454.692,95	Toplam	88.454.692,95

DİCLE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2017-2018 GELİR TABLOSU

	2018 YILI		2017 YILI	
	TL	Kr	TL	Kr
A- BRÜT SATIŞLAR	304.895.773	61	266.241.858	48
1- Yurtiçi Satışlar	292.115.353	18	263.880.809	48
2- Yurtdışı Satışlar				
3- Diğer Gelirler	12.780.420	43	2.371.049	44
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	5.151.667	10	5.561.396	27
1- Satıştan İadeler (-)	5.153.594	77	5.560.896	27
2- Satış İskontoları (-)				
3- Diğer İndirimler (-)				
C- NET SATIŞLAR	299.744.878	84	260.680.462	21
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	268.612.947	49	267.835.659	48
1- Satılan Mamuller Maliyeti (-)				
2- Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)				
3- Satılan Hizmet Maliyeti (-)	268.610.947	49	267.835.659	48
4- Diğer Satışların Maliyeti (-)				
BRÜT SATIŞ KARI VE ZARARI	31.132.201	35	-7.155.257	27
E- FAALİYET GİDERLERİ (-)	86.890.408	88	40.526.788	67
1- Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)			300	
2- Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)				
3- Genel Yönetim Giderleri (-)	86.890.408	88	40.526.488	67
FAALİYET KARI VEYA ZARARI	-55.758.477	53	-47.882.013	70
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	4.348.036	87	934.248	52
1- İştiraklerden Temettü Gelirleri				
2- Bağlı Ortaklıklardan Temettü Gelirleri				
3- Faiz Gelirleri	822.873	01	695.215	99
4- Komisyon Gelirleri				
5- Konusu Kalmayan Karşılıklar				
6- Menkul Kıymet Satış Karları				
7- Kambiyo Karları				
8- Reeskont Faiz Gelirleri				
9- Faaliyetle İlgili Diğer Olağan Gelir ve Karlar	3.523.165	98	239.032	53
G- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)				
1- Komisyon Giderleri (-)				

2- Karşılık Giderleri (-)				
3- Menkul Kıymet Satış Zararları (-)				
4- Kambiyo Zararları (-)				
5- Reeskont Faiz Giderleri (-)				
6- Diğer Olağan Gider ve Zararlar				
H- FİNANSMAN GİDERLERİ (-)				
1- Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)				
2- Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri (-)				
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	-51.410.434	42	-46.747.737	42
I- OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR		0,0		02
1- Önceki Dönem Gelir ve Karları				
2- Diğer Olağandıışı Gelir ve Karlar		0,0		02
J- OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)			1.813	80
1- Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)				
2- Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)				
3- Diğer Olağandıışı Gider ve Zararlar (-)			1.813	80
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	-51.410.434	41	-46.749.551	20
K- DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞ.YAS. YÜK. KARŞILIKLARI (-)	15.384	00		
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	-51.425.818	40	-46.749.551	20

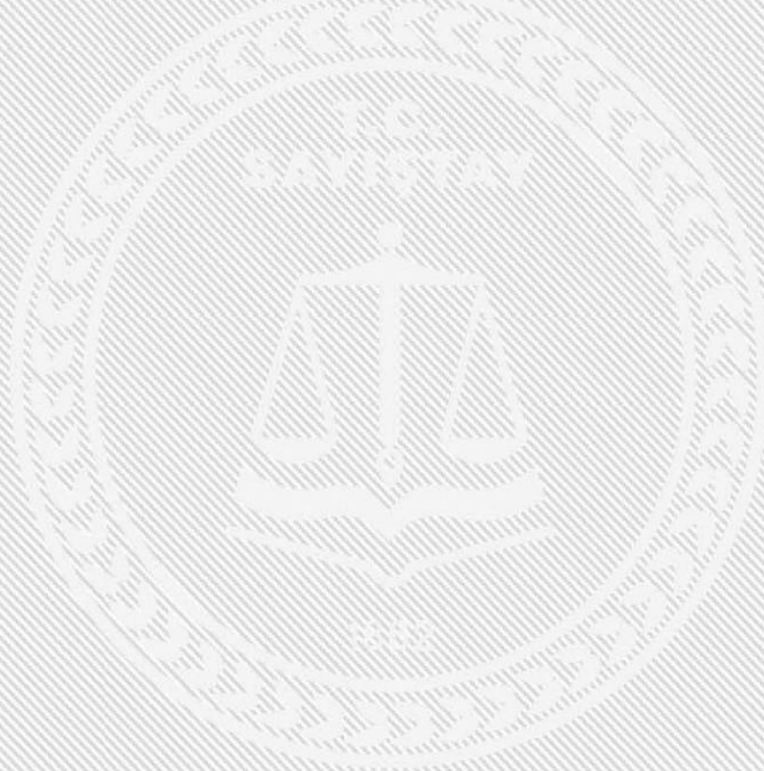
EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabında Sadece Alacağın Aslının Kayıtlı Olması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu idarece takip edilmekte, faiz kayıtları yapılmaya başlanmıştır.
Döner Sermaye İşletmesi'ndeki Tüm Demirbaş, Makine ve Cihazların Özel Bütçeye Devredilmesi ve Devredilen Tutarın Dönem Net Zararı Olarak Muhasebeleştirilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu idarece takip edilmekte, 2018 yılında böyle bir durum bulunmamaktadır.
Hastanelerin Kullanımı İçin Alınan Bilgisayar Yazılımlarının Haklar Hesabına Kaydedilmeden Doğrudan Giderleştirilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	2018 yılında yazılım alımları 260 Haklar hesabına kaydedilmiştir
Teknoloji Geliştirme Bölgesi A.Ş.'ye Yapılan Ödemenin Hatalı Kaydedilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu hususa ilişkin Muhasebat Genel Müdürlüğünün Ankara

			Üniversitesine yazdığı yazı bulunmaktadır. 241 hesabında değil 248 hesabında izlenmesi gerektiği belirtilmiş. Bu haliyle denecek kalmamıştır.
Üniversite Hastanesinde Çalışmakta Olan Bazı Öğretim Üyelerinin İdare ile Herhangi Bir Kurumsal Sözleşme İmzalamadığı Halde Özel Sağlık Kuruluşlarında Çalışması	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu 2018 yılında da devam etmektedir. Bulgu yapıldı.
İdare Tarafından Gerçekleştirilen Görüntüleme Hizmet Alımının Parçalara Bölünerek Doğrudan Temin Yöntemi İle Alınması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	2018 yılında açık ihale yöntemiyle alım yapılmıştır.
Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Davalardan İdarenin Aleyhine Sonuçlananların Tazminatlarının Sorumlularına Rücu Edilmemesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Konu idarece takip edilmektedir. İdarece komisyonlar yoluyla sorumluluk tespitleri yapılmaktadır.

Üniversite Hastanesinde Çalışmakta Olan Bazı Öğretim Üyelerinin Özel Muayenehanelerinde Çalışmaya Devam Etmesi	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu husus 2018 yılında da devam etmektedir. Bulgu yapıldı.
Dicle Üniversitesi Hastanelerinde Çalışan Tabiplerden Bir Kısmının Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Bulunmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu hususta idarece kısmi ilerleme sağlanmıştır. Bulgu yapıldı.
Muhasebe Kayıtlarında Olmayan Banka Hesaplarının Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguda belirtilen hesapların kapatılarak ana hesaba alındığı 1 hesabın maaş hesabı olduğu ve kullanılmaya devam ettiği, Vakıfbank'taki 3 hesabın pos hesabı olduğu Ocak 2019 tarihinde kapatıldığı anlaşılmıştır.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	61
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	61
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	62
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	62
5. GENEL DEĞERLENDİRME.....	62
6. DENETİM BULGULARI.....	63

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Stratejik Planda Gerçekçi Amaç ve Hedeflerin Belirlenmemesi
2. Stratejik Planda Paydaşların Görüş ve Önerilerinin Alınması İle Değerlendirilmesi Aşamalarına Yer Verilmemesi
3. Faaliyet Maliyetleri Tablosunda Açıklamalar Kısımına Yer Verilmemesi
4. Performans Hedefi Tablosunda Açıklamalar Kısımına Yer Verilmemesi
5. Performans Hedeflerine Yönelik Veri Kayıt Sisteminin Mevcut Olmaması
6. Faaliyet Raporunda Performans Sonuçları ve Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi Bölümlerine Yer Verilmemesi
7. Faaliyet Raporunda Temel Mali Tabloların Tamamına Yer Verilmemesi

1. ÖZET

Bu rapor, Dicle Üniversitesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Dicle Üniversitesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Yapılan denetimler neticesinde Dicle Üniversitesinin 2015 - 2019 dönemine ait Stratejik Planı, 2018 yılı Performans Programı, 2018 yılı Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve zamanında yayımlandığı, Stratejik Plan ve Performans Programının mevzuatta belirtilen şekil ve içeriğe büyük oranda uygun olarak hazırlandığı görülmüştür.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay’a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Dicle Üniversitesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Dicle Üniversitesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Yapılan değerlendirmede denetime esas teşkil eden Stratejik Planın, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve mevzuatta belirtilen zamanlarda hazırlanarak yayımlandığı görülmüştür. Söz konusu plan, program ve raporların bulgu konusu yapılan hususlar dışında genel olarak mevzuatta belirtilen şartlara uygun olduğu düşünülmektedir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: Stratejik Planda Gerçekçi Amaç ve Hedeflerin Belirlenmemesi

Üniversitenin 2015-2019 yıllarını kapsayan beş yıllık stratejik planının değerlendirilmesinde, çok sayıda amaç, bu amaçlara ilişkin çok sayıda hedef ve bu hedeflere ilişkin çok sayıda performans göstergesi belirlendiği görülmüştür.

2015-2019 yıllarını kapsayan beş yıllık Stratejik Planda 21 adet amaç, bu amaçları gerçekleştirmeye yönelik 71 adet hedef ve bu hedeflere ulaşmak için 222 adet performans göstergesi belirlenmiştir.

Stratejik Planda çok fazla sayıda stratejik amaç belirlenmesi ve bu amaçların altında çok sayıda stratejik hedefin belirlenmesi, amaç ve hedeflerin gerçekleştirilebilme özelliğini kaybetmesine ve idarelerin stratejik planın uygulama döneminde sıkıntılara neden olmaktadır. Stratejik Plan hazırlanırken daha gerçekçi daha uygulanabilir ve ulaşılabilir amaç ve hedefler belirlenerek doğru ve gerçekçi planların hazırlanması gerekmektedir.

Çok sayıda amaç ve hedef belirlenmesinin sebep olacağı zorlukları önlemek için Kalkınma Bakanlığı tarafından yayımlanan Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu (3. Sürüm)'nda amaç sayısının en az iki, en fazla yedi olması ve bu amaçlardan bir tanesinin de kurumsal kapasitenin geliştirilmesine yönelik oluşturulması gerektiği ifade edilmiştir.

Bu çerçevede stratejik planda uygulanabilir, izlenebilir, ölçülebilir nitelik ve nicelikte amaç ve hedeflerin tespit edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemizin 2020-2024 yıllarını kapsayan Stratejik Plan çalışmaları tamamlanarak Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına gönderilmiştir. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının hazırlayacağı rapor doğrultusunda 2020-2024 yıllarını kapsayan Stratejik Plan 01.01.2020 tarihi itibarıyla yürürlüğe girecektir. Stratejik Plan Mülga Kalkınma Bakanlığı tarafından yayımlanan Üniversiteler için hazırlanan Stratejik Plan Kılavuzuna göre hazırlanarak amaçlardan biriside kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik oluşturulmuştur. Ayrıca Stratejik Planda hedef kartları bulunmaktadır. Söz konusu hedef kartlarında yapılacak işlemlerin yol haritası belirlenmiştir. Bu çerçevede Üniversitemizin 2020-2024 yıllarını kapsayan Stratejik Planda belirlenen amaç ve bu amaçlarda belirlenen hedefler doğrultusunda iş ve işlemler yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi stratejik planında uygulanabilir, izlenebilir, ölçülebilir nitelik ve nicelikte amaç ve hedeflerin tespit edilmesi uygun olacaktır.

BULGU 2: Stratejik Planda Paydaşların Görüş ve Önerilerinin Alınması İle Değerlendirilmesi Aşamalarına Yer Verilmemesi

Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İdareleri İçin Stratejik Plan Hazırlama Kılavuzuna göre paydaş analizi; paydaşların tespiti, önceliklendirilmesi, değerlendirilmesi ile paydaş görüş ve önerilerinin alınarak değerlendirilmesi aşamalarından oluşmaktadır.

Üniversitenin 2015-2019 yıllarını kapsayan Stratejik Planda paydaşların görüş ve önerilerinin alınması ile değerlendirilmesi aşamasına yer verilmediği görülmektedir.

Katılımcılık stratejik planlamanın temel unsurlarından birisidir. Kuruluşun etkileşim içinde olduğu tarafların görüşlerinin dikkate alınması stratejik planın sahiplenilmesini sağlayarak uygulama şansını artırmaktadır. Diğer yandan, kamu hizmetlerinin yararlanıcı ihtiyaçları doğrultusunda şekillendirilebilmesi için yararlanıcıların taleplerinin bilinmesi gerekmektedir. Bu nedenle durum analizi kapsamında paydaş analizinin yapılması önem arz etmektedir.

Paydaş Görüşlerinin Alınması ve Değerlendirilmesi aşamasında öncelikli olarak paydaşların kuruluş hakkındaki görüş ve önerilerinin alınarak stratejik plana yansıtılması bir program dahilinde yürütülür. Bu program aşağıdaki hususlar çerçevesinde oluşturulur;

Görüş ve öneriler hangi yöntemle alınacak, İlgili paydaş itibarıyla hangi kişi ya da birimlerin görüşü alınacak, Çalışmanın sorumluları kimler olacak, görüş ve önerilerin alınması ne zaman ve hangi sürede gerçekleştirilecek, alınan görüş ve öneriler ne zaman, nasıl ve kimler tarafından raporlanacak ve değerlendirilecek?

Paydaş görüşleri alınırken; mülakat, anket uygulaması, atölye çalışması, toplantı gibi yöntemlerden biri veya birkaçından faydalanılabilir. Hangi yöntemin uygulanacağına karar verilirken görüşülecek kişi sayısı, paydaşın erişilebilirliği, paydaşın önemi ve etkisi gibi etkenler göz önüne alınır. Örneğin, kuruluş üzerindeki etkisi güçlü olan paydaşlarla yüz yüze görüşme yapılması, bu kesimlerle olan iletişimin güçlendirilmesinde etkili olabilecektir. Görüşülecek kişi sayısının yüksek olduğu durumlarda ise anket uygulanması daha uygun olabilir. Paydaşların görüşleri alınırken temel olarak şu sorulara cevap aranır:

- Kuruluşun hangi faaliyetleri ve hizmetleri sizin için önemlidir?
- Kuruluşun olumlu bulduğunuz yönleri nelerdir?
- Kuruluşun geliştirilmesi gereken yönleri nelerdir?

-Kuruluştan beklentileriniz nelerdir?

Paydaşlara ve gerçekleştirilecek çalışmanın yöntemine göre yukarıdaki sorular farklılaştırılabilir ve çeşitlendirilebilir. Paydaş analizi katılımcılığı sağlamanın en önemli aracıdır. Üniversitenin etkileşim içerisinde olduğu tarafların stratejik planla ilgili görüşlerinin dikkate alınarak değerlendirilmesi, kamu hizmetlerinin yararlanıcı ihtiyaçları doğrultusunda şekillendirilmesi ile stratejik planın paydaşlar tarafından sahiplenilmesini ve başarı düzeyinin artırılmasını sağlayacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "2015-2019 yıllarını kapsayan Stratejik Planın süresi 31.12.2019 tarihi itibarıyla sona erecektir. 01.01.2020 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan Üniversitemizin 2020-2024 yıllarını kapsayan Stratejik Planın uygulanmasında bulguda belirtilen öneriler doğrultusunda işlemler yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi stratejik planında paydaşların görüş ve önerilerinin alınması ile değerlendirilmesi aşamalarına yer verilmesi uygun olacaktır.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 3: Faaliyet Maliyetleri Tablosunda Açıklamalar Kısımına Yer Verilmemesi

Dicle Üniversitesi 2018 yılı Performans Programında Faaliyet Maliyetleri Tablosunda mevzuatta belirtildiği şekilde açıklamalar kısmına yer verilmediği görülmüştür.

Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Performans Programı Hazırlama Rehberinin ekinde hangi tabloların hazırlanacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda hazırlanacak tablolardan birisi de faaliyet maliyetleri tablosudur.

Faaliyet maliyetleri tablosu, performans programı hazırlık çalışmalarında üst yönetici ve harcama yetkilileri tarafından belirlenen her bir faaliyet için sorumlu birimler tarafından ayrı ayrı doldurulacaktır. Aynı faaliyetten sorumlu birden fazla harcama birimi olması halinde her harcama birimince bu tablo ayrı ayrı doldurulacak olup mali hizmetler birimlerince bu tablolar konsolide edilerek tek bir tablo haline getirilecektir.

Açıklamalar bölümünde ilgili faaliyetin kapsamı, gerekçesi ve önemine ilişkin bilgiler ile faaliyet maliyetinin hesaplanmasına ilişkin hususlara yer verilecektir. Yapılan incelemede Performans Programında yer alan faaliyet maliyetleri tablosunda Rehberde belirtildiği şekilde açıklamalar kısmına yer verilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Bilindiği üzere bundan böyle Bütçe işlemleri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yapılacaktır. 01.01.2020 tarihinden

İtibaren yürürlüğe girecek olan Üniversitemizin 2020-2024 yıllarını kapsayan Stratejik Plan doğrultusunda Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından 26.03.2019 tarih ve 92475870-045.99-E.1170 sayılı yazı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından program sınıflandırması ve performans bilgisine ilişkin Rehber taslağı hazırlandığını bu doğrultuda idarelerin teşkilatına ilişkin mevzuat, kalkınma planı, stratejik planlar ve performans programları dikkate alınarak idare bazında program sınıflandırması, amaç, hedef ve gösterge taslakları oluşturulmuştur. Söz konusu taslaklar kesinleştiğinde üniversitemizin 2020 yılını kapsayan performans programı yeni uygulamaya konulacak rehber doğrultusunda yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresince yapılacak performans programlarında yer alan faaliyet maliyetleri tablosunda Rehberde belirtildiğı şekilde açıklamalar kısmına yer verilmesi uygun olacaktır.

BULGU 4: Performans Hedefi Tablosunda Açıklamalar Kısmına Yer Verilmemesi

Üniversite tarafından hazırlanan 2018 yılı Performans Programında Performans Hedefi Tablosunda açıklamalar kısmına yer verilmediğı görülmüştür.

Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Performans Programı Hazırlama Rehberinin ekinde hangi tabloların hazırlanacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda hazırlanacak tablolardan birisi de Performans Hedefi Tablosudur.

Performans Hedefi Tablosu her bir performans hedefi için ayrı ayrı doldurulur. Amaç ve hedef bölümlerinde performans hedefinin ilgili olduğu stratejik amaç ve hedefe yer verilir. Performans hedefi bölümünde ilgili performans hedefine yer verilecektir. Açıklamalar kısmında söz konusu hedeflerin belirlenme amaçlarına ve performans hedefinin gerekçelerine kısaca değinilecektir. Daha kapsamlı açıklamalara ise performans programının metin kısmında yer verilecektir.

Performans göstergelerine ilişkin kısımda söz konusu performans hedefini ölçmek için belirlenen göstergelere yer verilir. Bir önceki yıl gerçekleşme verileri (t-1), içinde bulunulan yıla ilişkin tahmin verileri (t) ve program dönemine ilişkin tahmin verileri (t+1) sütunlarında gösterilir. Açıklamalar kısmında ise performans göstergelerinin belirlenme amaçlarına ve gerek görülen diğer hususlara yer verilecektir. Faaliyetlere ilişkin bölümde, ilgili performans hedefine ulaşmak için öngörülen faaliyetlere ve bu faaliyetlerin hangi kaynaklardan ve hangi miktarlarda karşılanmasının planlandığına ilişkin bilgilere yer verilir.

İdarece hazırlanan 2018 yılı Performans Programında yer alan performans hedefi

tablosunda rehberine uygun olarak açıklamalar kısmına yer verilmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Bilindiği üzere bundan böyle Bütçe işlemleri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yapılacaktır. 01.01.2020 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan Üniversitemizin 2020-2024 yıllarını kapsayan Stratejik Plan doğrultusunda Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından 26.03.2019 tarih ve 92475870-045.99-E.1170 sayılı yazı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından program sınıflandırması ve performans bilgisine ilişkin Rehber taslağı hazırlandığını bu doğrultuda idarelerin teşkilatına ilişkin mevzuat, kalkınma planı, stratejik planlar ve performans programları dikkate alınarak idare bazında program sınıflandırması, amaç, hedef ve gösterge taslakları oluşturulmuştur. Söz konusu taslaklar kesinleştiğinde üniversitemizin 2020 yılını kapsayan performans programı yeni uygulamaya konulacak rehber doğrultusunda yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince hazırlanacak performans programlarında yer alan performans hedefi tablosunda rehberine uygun olarak açıklamalar kısmına yer verilmesi uygun olacaktır.

BULGU 5: Performans Hedeflerine Yönelik Veri Kayıt Sisteminin Mevcut Olmaması

Veri kayıt sistemi, bir performans hedefi veya göstergesine yönelik tüm performans bilgisinin toplandığı, analiz edildiği, üretildiği, performans yönetim sistemi uygulamasının sistematik olarak takip edildiği ve raporlandığı sürecin tamamını ifade eder. Veri kaynağı ise veri kayıt sistemine bilgi sağlayan unsurları içerir.

Herhangi bir performans hedefi veya göstergesine ilişkin gerçekleşmenin ölçülebilmesi ve raporlanabilmesi için bu ölçümün ne şekilde yapılacağı belirlenmiş olması gerekir. Veri kayıt sistemi performansın ölçümüne yönelik belirlenmiş bir yazışma süreci olabileceği gibi, ilgili göstergeye yönelik gerçekleşme sonuçlarını gösteren detaylı bir bilişim programı da olabilir.

Veri kayıt sistemi; kamu idaresi tarafından yılı performans programında belirlenen hedef ve göstergelerdeki ilerlemeyi izlemek ve gerçekleştirmeleri ölçmek için kullanılan veri kaynakları arasında iyi bir uyum olacak şekilde tasarlanmalı, kurulmalı ve kullanılmalıdır. Veri kayıt sisteminin işleyişine yönelik görev ve sorumluluklar belirlenmiş olmalı ve veri güvenilirliğini sağlamak üzere riskleri azaltıcı kontrolleri kapsamalıdır. Ayrıca veri kayıt sisteminin işleyiş, izleme ve kontrol fonksiyonlarının birbirinden ayrılması gereklidir.

Yukarıda belirtildiği şekliyle idare tarafından performans programına yönelik bir veri

kayıt sistemi mevcut değildir. Birimler kanalıyla bilgilerin aktarıldığı söz konusu verilerin kaynağının ne kadar güvenilir olduğu, ölçümlerin ne şekilde yapıldığı belirsizdir.

Bu kapsamda söz konusu veri kayıt sisteminin mevcut olmaması nedeniyle değerlendirme yapılamamıştır. Performans bilgisinin raporlanmasında kullanılan sistemlerin değerlendirmesinde bu sistemlerin tam ve doğru veri üretip üretmediği, veri sistemlerinin güvenilirliği, veri sistemleri üzerinde etkin ve risklere uygun iç kontroller oluşturup oluşturmadığı denetlenememiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Bilindiği üzere bundan böyle Bütçe işlemleri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yapılacaktır. 01.01.2020 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan Üniversitemizin 2020-2024 yıllarını kapsayan Stratejik Plan doğrultusunda Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından 26.03.2019 tarih ve 92475870-045.99-E.1170 sayılı yazı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından program sınıflandırması ve performans bilgisine ilişkin Rehber taslağı hazırlandığını bu doğrultuda idarelerin teşkilatına ilişkin mevzuat, kalkınma planı, stratejik planlar ve performans programları dikkate alınarak idare bazında program sınıflandırması, amaç, hedef ve gösterge taslakları oluşturulmuştur. Söz konusu taslaklar kesinleştiğinde üniversitemizin 2020 yılını kapsayan performans programı yeni uygulamaya konulacak rehber doğrultusunda yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi performans programına yönelik bir veri kayıt sistemi oluşturulması uygun olacaktır.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 6: Faaliyet Raporunda Performans Sonuçları ve Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi Bölümlerine Yer Verilmemesi

Üniversitenin 2018 yılı Faaliyet Raporunda, "III- Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler" başlığı altındaki "B- Performans Bilgileri" bölümünde yer alması gereken "Performans Sonuçları Tablosu", "Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi" ve "Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi" başlıklarına ve dolayısıyla bu bölümlerde yer alması gereken bilgilere yer verilmediği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kanunun "Faaliyet Raporları" başlıklı 41'inci maddesinde, üst yöneticinin, harcama yetkilileri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını esas alarak, idaresinin faaliyet sonuçlarını gösteren idare faaliyet raporunu düzenleyerek kamuoyuna açıklayacağı belirtilmiştir. Aynı maddede, İdare faaliyet raporunun stratejik plan ve performans programı

uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin “Birim ve İdare Faaliyet Raporlarının Kapsamı” başlıklı 18’inci maddesinde Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verileceği belirtilmektedir.

Bahsi geçen Yönetmeliğin 19’uncu maddesinde, birim ve idare faaliyet raporlarının Ek-1’de yer alan şekle uygun olarak hazırlanacağı hüküm altına alınmış olup Ek-1’de B- Performans Bilgileri” bölümü ve bu bölümde “Faaliyet ve Proje Bilgileri”, “Performans Sonuçları Tablosu”, “Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi” ve “Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi” başlıkları yer almaktadır.

Kurum Faaliyet Raporunda “III-Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler” başlığı altında sadece;

B- Performans Bilgileri

1- Faaliyet ve Proje Bilgileri

başlıklarına yer verilmiştir.

Dolayısıyla bu bölümde yer alması gereken Performans Sonuçları Tablosu, Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi ve Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi ve bu kapsamda yer verilecek bilgiler ve ilgili tablolar da Faaliyet Raporunda yer almamaktadır. Bu nedenle Faaliyet Raporunda; Performans Programı ile hedeflenen düzeylere ulaşıp ulaşılmadığı ve sapma olup olmadığı ve sapma varsa nedenlerinin ne olduğu konusunda herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemiz 2019 yılı Faaliyet Raporunun hazırlanması sırasında bulguda belirtilen hususlar doğrultusunda hazırlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi Faaliyet Raporunda performans sonuçları tablosu, performans sonuçlarının değerlendirilmesi ve performans bilgi sisteminin değerlendirilmesi bölümlerine yer verilmesi uygun olacaktır.

BULGU 7: Faaliyet Raporunda Temel Mali Tabloların Tamamına Yer Verilmemesi

Üniversite Faaliyet Raporunun, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelikte belirtilen temel mali tabloların tamamını içermediği görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesinde İdare Faaliyet Raporunda yer alması gereken hususlar belirlenmiş, 19'uncu maddesinde de, idare Faaliyet Raporlarının bu Yönetmelik'in ekindeki Ek-1'de yer alan şekle göre hazırlanacağı belirtilmiştir.

Adı geçen Yönetmelik'in 18'inci maddesinin 1 inci fıkrasının c bendinde; faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmeler yapılması gerektiği ve bu bölümde, mali bilgiler ile performans bilgilerine detaylı olarak yer verileceği ifade edilmiştir. Aynı maddede, mali bilgiler başlığı altında, varlık ve yükümlülükler ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilere, temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Üniversitenin 2018 yılı Faaliyet Raporu'nun "Mali Bilgiler" başlığı altında, varlık ve yükümlülükler ile temel mali tablolara yer verilmemiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 539'uncu maddesine göre temel mali tablolar;

- 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3) Nakit akış tablosu (üretiliyor olması durumunda)
 - 4) Öz kaynak değişim tablosu
 - 5) Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu
- olarak sayılmıştır.

Yapılan incelemede, Üniversitenin 2018 yılı Faaliyet Raporu'nda, sadece Bütçe Gelirleri ve Bütçe Giderlerine ilişkin tablolara ve açıklamalara yer verildiği, varlık ve yükümlülükler ile temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer verilmediği görülmüştür.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde, mevzuatta belirtilen temel mali tablolara, varlık ve yükümlülükler ile bunlara ilişkin açıklamalara faaliyet raporlarında yer verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bilindiği üzere Üniversitelerin Faaliyet raporları Şubat ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklanması gerekmektedir. Ancak üniversitemizin mali tabloları Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından 2018 yılına ait devirleri Şubat ayından sonra yapması nedeniyle yer verilememiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu hususun faaliyet raporu'nun hazırlanma takvimi ile hesapların devirlerinin uyuşmaması nedeniyle ortaya çıktığı

belirtilmekte ise de mevzuat gereği temel mali tablolara faaliyet raporunda yer verilmesi uygun olacaktır.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>